

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefona uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasni po ceniku / Oglase
oprejeva tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni število računa št. 11.400

Vprašanje priznanja sovjetske Rusije

K vestem o končni odločitvi male antante

Kdor zasleduje v zadnjih letih zunanjo politiko sovjetske Rusije, je moral davnopaziti, da je krenila na docela drugačnega pota, kakor ji jih je začrtala prva Ljeningova revolucija l. 1917. Razvoj političnih razmer v Evropi in sploh na svetu je pokazal rdeči Moskvi, da je teorija eno, praksa pa druga, in če je tudi v notranji politiki teorija izvedljiva vsaj do neke mere, ker dopušča diktatura široko eksperimentiranje, je v zunanji njeno uveljavljanje docela odvisno od faktorjev, ki leže izven ruskega, boljševiškega območja in upliva. To je bil pač glavni vzrok te spremembe, mimo njega se je pa pojavil še drugi: elementarni gon ruskega naroda po ekspanziji na sever in vzhod ter večjem uveljavljanju v svetu. Ta gon je ostal kljub vsej silni boljševiški revoluciji in spremembi nespremenjen, je danes enak kakor je bil za vlade carjev. To nam potrjuje zlasti dejstvo, da sovjetske Rusije ne žene v konflikt z Japonci boljševizem, marveč ruski gon po rasti in moči, ki je v zadnjem temelju identičen z nacionalizmom.

Da si zagotovi nadaljevanje teh stremiljenj, ki torej niso več boljševiška, marveč specifično ruska, si je sovjetska vlada pričela resno prizadevati, da uredi svoje politične in gospodarske odnose zaenkrat vsaj z vsemi velikimi državami nato pa sploh z vsemi. Zadnje so prišle med prvo skupino na vrsto Združene države Severne Amerike, in njihovo priznanje sovjetskega režima tudi ni moglo ostati brez odločilnega upliva na srednje in male države, ki priznanja de iure še niso izrekle. Tako smo doživeli, da je cela vrsta držav vzpostavila zadnje mesece redne diplomatske in gospodarske odnose z Moskvo, med njimi celo Madžarska. Danes je število onih, ki tega še vedno niso storile, že zelo nezadostno, vsaj v Evropi. Med te spadajo tudi države male antante, Češkoslovaška, Rumunija in Jugoslavija. O priznanju sovjetskega režima de iure s strani tega našega bloka, so se pojavljale že pred leti razne vesti, zlasti pa prav gotovo pred vsakim sestankom njegovega stalnega sveta, a pozneje se je še vselej izkazalo, da so bile preuranjene.

Take vesti se pojavljajo tudi sedaj, in kakor se zdi, z mnogo realnejšo podlago. Psihološka podlaga za priznanje je ustvarjena zlasti na Češkoslovaškem in Jugoslaviji ne samo v političnih krogih, marveč tudi v širokih plasteh. Na Češkoslovaškem se upirajo pri-

znanju skoraj izključno le narodni demokraciji, ki pa so nedavno o priliki devalvacije češke krone odšli v opozicijo in se vladi nanje ni treba več ozirati. Pri nas je naklonjeno priznanju vse javno mnenje do redkih izjem. Tudi to ni le golo naključje, da so tako vsi vladni kakor opozicijski poslanci o priliki debate o proračunu zunanjega ministrstva v narodni skupščini izrecno naglašali potrebo ureditve normalnih odnosov z Rusijo. Pa tudi v Romuniji se je položaj v tem oziru precej spremenil, posebno zaradi ruske želje zavarovati se še na romunski meji in pa zaradi zadevnega poljskega posredovanja. Vendar je iniciativa ostala Češkoslovaški, kajti prav ona ima največ interesov na tem. Na se izvede priznanje Rusije: Češka velika industrija, ki je izgubila večino zunanjih trgov, čuti, da bi si v Rusiji lahko pridobila močnega odjemalca. Tako moremo zato razumeti glasove, ki so se pojavili te dni v evropskem, tudi češkoslovaškem, romunskem in jugoslovanskem tisku, da se pripravila celokupna mala antanta na priznanje sovjetskega režima in je to priznanje prav za prav le še formalnost in vprašanje kratkega časa.

Vlade držav male antante doslej teh vesti formalno niso ne potrdile ne zaničkale in tudi naš zunanji minister doktor Jevtić ni v svojem velikem eksponatu pred narodno skupščino spregovoril o Rusiji nobene besede. Vse kaže, da se namerava izvršiti ta formalnost na tiem, brez hrupa. Viri, iz katerih so prišle v svet vesti o bližnjem priznanju, pravijo, da ne bo nobenih zunanjih ceremonij. Rusija bo imenovala svoje poslanike v Pragi, Bukarešti in Beogradu, Češkoslovaška, Rumunija in Jugoslavija pa svoje v Moskvi. Obenem se bodo pričela tudi trgovinska pogajanja, najprej med Prago in Moskvo. S tem aktom bo položaj male antante, ki ima z Rusijo itak že sklenjen pakt o definiciji napadalca, le še bolj utrjen, tako politično kakor gospodarsko. Od tega bo mogla imeti nekaj koristi tudi naša država, zlasti Slovenija s svojo industrijo, kakor je n. pr. jeseniška itd. Naše vodne zveze z Rusijo po Sredozemskem morju in po Donavi nam bodo dajale v marsikaterem oziru ugodne prednosti. Vzpostavitev normalnih odnosov s sovjetsko Rusijo torej ne bo le formalnost, temveč tudi praktičnega pomena, zato jo ho naša javnost nedvomno simpatično sprejela in pozdravila!

—r.

Naraslo vodovje Save ogroža Sisek

ZARADI TALENJA SNEGA IN DEŽEVJA VODA SE VEDNO NARAŠČA. OBRAMBNA DELA V SISKU IN OKOLICI.

SISEK, 17. marca. Reka Sava vsepovsod stalno narašča. Nevarnost poplave je pretila zlasti Sisku, vendar je bilo storjeno pravočasno vse, da se je mesto obvarovalo pred povodnjem. Čeprav je bil nasip močno zavarovan, je vendar voda danes zjutraj ob pol 2. porušila glavni nasip, ki je bil dolg 15 metrov, pri tovarni Teslić in »Tanina«. Voda se je razlila tudi na drugi breg. Med prebivalstvom je nastala velika panika. Zapustilo je svoja stanovanja in iskalo strehe drugod. Ker voda še vedno narašča, je tudi nevarnost vedno večja. Pri reševalnih delih so zaposleni vojaki, gasilci in meščani sami, ki z velikim naporom skušajo rešiti mesto pred katastrofo, kar jim bo pa le težko uspelo, ker so doslej že veliki kom-

pleksi pod vodo. Žalosten je pogled na poplavljeni del mesta, ker voda odnaša najrevnejšim vse njihovo imetje. Nekateri so že popolnoma obupali, ker voda še vedno narašča.

ISKANJE LAPIDJEVSKEGA.

MOSKVA, 17. marca. Še vedno ni nič znanega o letalcu Lapidjevskem, ki je odletel na pomoč ponesrečencem »Čeljuskinu«. Lapidjevskega išče 20 letal in sta mu na pomoč poslani tudi dve rešilni ekspediciji s sanmi. Ker se je izkazalo, da je pomoč zrakoplova »Grofa Zeppelina« zaradi velike oddaljenosti brezuspešna, pripravlja general Nobile dvojico sovjetskih zrakoplovovalcev za polet.

Rimska kupčija se vleče

Razočarani Madžari — Italija kupuje Avstrijo in Macžarsko z odvzemom blaga — Zakaj bi bila potrebna mala antanta — Mnenja Pariza in Londona

RIM, 17. marca. Rimska konferenca treh, ki bi se bila morala po prvotnem načrtu zaključiti že včeraj, se nadaljuje še danes in ni gotovo, če ne bo potrebna tudi zategnitev na jutri. Upa se, da bo dokončni sklep vendarle že danes parafiran. Politična vprašanja, ki so bila Italiji nedvomno najvažnejša, so stopila daleč v ozadje in vsa pogajanja so se omejila na gospodarstvo. Pritisak Francije in Nemčije se čuti zelo določno, deloma pa tudi Anglije, ki zagovarja nemško stališče. Podtajnik Suvich je včeraj konferiral s poslanki Francije, Anglije in Nemčije in bo prihodnji teden še osebno odpotoval v London poročati angleški vladi o rimskih sklepih. Senzacija je vzbudil tudi sestanek dr. Dollfussa z nemškim poslanikom von Hasslom, ki mu je ponudil ureditev sporov med Berlinom in Dunajem in apeliral pri tem na enotnost nemškega naroda. Razočarani so pa Madžari, ki so uvideli, da tudi od Italije ne morejo pričakovati resne akcije za revizijo trianskih mej, ki je prva postavka vse njihove politike. Pologoma spoznavajo, da je Italiji revizionizem samo taktika, zato nikakor ne čeljo pretrgati vseh zvez z Nemčijo in se predati Rimu na milost in nemilost. Vsa konferenca se je razvila tako, da bosta imeli od sporazuma prav za prav korist le Avstrija in Nemčija, dočim bo Italija plačala račun z raznimi gospodarskimi obveznostmi. Tako bo morala italijanska vlada sama odkupiti v Avstriji in Madžarski tisto blago, ki ga ne bodo hoteli ali mogli prevzeti trgovci, torej zasebniki, da se izčrpajo izvozni kontingenti. Iz bratstva in zavezništva nastaja trgovina, navaden »kšeit«. Budimpešta in Dunaj prodajata Rimu svojo politično podporo, Rim jo pa kupuje z odje-

mom avstrijskega in madžarskega blaga, tudi tistega, ki ga ne potrebuje ali vsaj v večjih količinah, kakor ga potrebuje. Edino upanje Italije je, da bo mogla nekaj te izgube kriti z oživiljenjem Trsta in Reke, pa še to je zelo majhno. Madžarska noče uničiti svoje trgovinske mornarice in bi bili njeni transporti mimo tega čez Trst ali Reko dražji za 30 do 40 odst. Pritegnitev male antante želi Italija sedaj v prvi vrsti zaradi tega, da bi plačala njeno izgubo, ki jo ima z Avstrijo in Madžarsko na ta način, da bi uvažala več italijanskega blaga ter prevzela tudi del njenih uvoznih kontingentov iz Avstrije in Madžarske. Zelo malo verjetno pa je, da bi mala antanta bila pripravljena skleniti tako »kupčijo«.

RIM, 17. marca. Nasprotno pričakovanju so se rimska pogajanja zelo zavlekla in se zdi, da še jutri ne bodo končana. Tudi program se je zelo zožil in se obravnavajo samo gospodarska vprašanja, dočim so se politična pustila za širšo konferenco. Dopoldne sta bila podpisana dva protokola o tovarnem prometu med Italijo na eni ter Avstrijo in Madžarsko na drugi strani.

PARIZ, 17. marca. Pariški tisk razpravlja obširno o rimski konferenci. Z ozirom na italijansko zahtevo po neodvisnosti Avstrije, more Italija računati na francosko pomoč tudi pri urejevanju gospodarskih problemov Podonavja. Ker pa rešitev tega vprašanja ni mogoča brez male antante, priporoča Italiji sporazum z vladami v Pragi, Bukarešti in Beogradu.

LONDON, 17. marca. Angleški tisk pozdravlja Mussolinijevo akcijo pravi pa, da je rešitev podonavskih vprašanj mogoča le s sodelovanjem vseh, torej tudi Nemčije.

Angleške priprave za neuspeh razoroževanja

LONDON, 17. marca. Po vseh znakih sodeč, je angleška vlada popolnoma pripravljena, da bo v trenutku, ko bo na čistem, da je konferenca za razorožitev definitivno propadla, imela gotov načrt o oborožitvi na morju in v zraku. V vojnem ministertvu delajo strokovnjaki dan in noč potrebne načrte, ki jih bo v omenjenem trenutku Anglija takoj realizirala. Govori angleških ministrov in državnih podtajnikov dajo slutiti, da se Anglija ne bo dala prevariti in bo storila vse, da se pravočasno pripravi in oboroži. Posebno skrb posvečajo angleški vojaški strokovnjaki oboroženosti v zraku, kjer je Anglija doslej najslabša in bi mogla doživeti razočaranje. Znano je, da je danes Francija izmed vseh evropskih držav v zraku najmočnejša in ni torej težko ugeniti, proti komu so naperjeni angleški načrti za obrambo iz zraka, ker zaenkrat nemška aviatika še ne pride v poštev.

Hajmver pripravlja novo akcijo

DUNAJ, 17. marca. Tri dni je zasedalo vodstvo Heimwehra in razpravljalo o no tranjem političnem položaju. Sklenilo je reorganizirati obrambne formacije in prišlo do zaključka, da morajo biti vse formacije pod enim vodstvom. Iz zaključka pa ni razvidno, katere formacije misli Heimwehr, ali strankarske ali vojsko ali

policijo ali pa orožništvo. Vaš dopisnik se je informiral na merodajnem mestu, kjer mu je bilo sporočeno, da bo sklep vodstva Heimwehra jasn šele tedaj, ko se bo vrnil kancelar Dollfuss.

ČEŠKOSLOVAŠKA IN POLJSKA.

KOŠICE, 17. marca. Predsinočnjim je bivši notranji minister dr. Slavik ostro kritiziral politiko poljske vlade in dejal, da je neslovanska. Nemško-poljski sporazum je vzbudil veliko nerazpoloženje napram Poljski, kjer pa ne mislijo vsi tako, kakor zunanji minister Beck. Simpatizerji Češkoslovaške so na Poljskem v opoziciji.

KOŠICE 17. marca. V Češkem Tješinu je policija aretirala 50-letnega poljskega novinarja Štefana Košickega iz Krakova, zaradi kaljenja javnega miru, ki ga je povzročil s svojim predavanjem na vzhodnem Slovaškem.

POLJAKI NA ACCONCAGUI.

VARŠAVA, 17. marca. PAT poroča iz Buenos Airesa, da je Poljska znanstvena ekspedicija dospela na najvišji vrh Južne Amerike Acconcagua, ki je visok 7.015 metrov. Pot je bila zelo težavna in se je morala ekspedicija boriti s težkimi atmosferskimi spremembami.

NEMŠKI ŽIDJE NE SMEJO KOPATI.

BERLIN, 17. marca. Uprave javnih kopališč v raznih nemških mestih opozarjajo žide, naj se v njihovem lastnem interesu ne hodijo kopati.

Dnevne vesti

NAROČNIKOM IN ČITATELJEM! Zaradi praznika sv. Jožeta 19. t. m. izide prihodnja številka »Večernika« šele v torek 20. t. m. ob navadni uri.

Naši planinci se v velikem številu udeležijo planinske večere v Mariborski koči na čast zaslužnemu uredniku »Planinskega vestnika« ravnatelju g. dr. Josipu Tomišku ob 25-letnici njegovega uredovanja. Iz Maribora z Glavnega trga bo vozil jutri popoldne ob 2. avtobus do Reke, ki se ga lahko poslužijo vsi, ki se nameravajo udeležiti proslave. Tudi so vremenski preroki napovedali za jutri in ponedeljek lepo pomladansko vreme, tako da bo med planinci le malo takih, ki bi zamudili lepo priliko pristrčnega planinskega razvedrila na Tomiškovem večeru.

Smrtna kosa. Zadnje dni so v Mariboru umrli: Tomaž Stranjsak, poduradnik, Vodnikov trg 6, star 72 let; Elizabeta Kraner, perica, Slovenska ulica 22, stara 69 let; Terezija Robnik žena krojaškega mojstra, Vinarska ulica, stara 32 let; Brglez Ivana, viničarka, 82 let, Meljski hrib; Valentan Vincencij, viničar, 81 let, Meljska cesta; Francišek Lorber, zasebnik, 91 let, Mlinska ulica; Francišek Rošker, sprevednik v p., 82 let, Mlinska ul.; Ivana Šabeder, viničarka, 62 let, Počehova; Tomaž Ferk, posestnik, 80 let, Vinarje; Rihard Piš, bančni ravnatelj v p., 53 let, Tomanova ulica, Jurij Kumer, zasebnik, 71 let, Betnavska ulica, Jožef Belak, zasebnik, Marmontova ulica in Amalija Bäumel, žena gradb. nadv. 52 let.

Zanimiva železniška razstava. V drugi polovici aprila bo na zelo svečan način otvorjena v Beogradu prva železniška razstava, na kateri bodo razstavljeni predmeti, ki so jih izdelali železničarji v prostem času. Na razstavi bodo udeleženi tudi v lepem številu naši mariborski železničarji.

Iz tajne seje mestnega občinskega sveta. Mariborski mestni občinski svet je na svoji predsednični tajni seji oddal razpisano inženjsko mesto na gradbenem uradu inž. arhitektu Jaroslavu Černigoju, mesto drugega jurista pri mestni upravi pa dr. Senekoviču, doslej uslužbenemu pri banski upravi v Ljubljani. Dr. Senekovič bo prevzel funkcijo obrtnega referenta. Tudi je občinski svet v svoji tajni seji odobril imenovanje bivšega občinskega svetnika g. Frana Perica za upravnika mestnih podjetij in imenovanje gosp. inž. Zupaniča za tajnika MP. Razpisal je mesto načelnika gradbenega urada, ki se je po smrti magistratnega nadsvetnika inž. Černeta izpraznilo. Odobril je prošnje za napredovanje in so po pragmatiki napredovali v višjo stopnjo gg. inž. Baran, inž. arhitekt Vičič, Božidar Kolar in Leopold Avbič; mestnemu blaginiku Francu Gabrovšku pa se je priznala stalnost v službi. Od 67 prošnikov za sprejem v občinsko zvezo je bilo rešenih več prošeni. Vpokojeni so bili občinski delavci France Farazin, Alojzij Nudl, Fr. Pepelnik, Mihael Pessler, France Puchman, Filip Reš in Jurij Skrbineš. Vsem vpokojenim delavcem je občinski svet priznal starostno podporo. Odobril je nadalje prošnjo odvetnika dr. Blankeja, ki namerava preurediti Scherbaumov mlin v stanovanjsko poslopje. Prošnje za podelitev gostilniške koncesije so bile odobrene vse, izvzemši ene.

Delavci Hutterjeve tovarne prirede jutri v nedeljo, dne 18. tm. ob 5. uri popoldan v dvorani g. Renčija na Pobrežju svoj **družabni večer**. Na sporedu so deklamacijske, dramske, pevske točke in šaljivi nastopi. — Po predstavi prosta zabava. — Vabimo vso nacionalno javnost, da podpre stremljenje našega delavstva.

Ribarsko društvo v Mariboru vabi vse svoje člane k 23. občnemu zboru, ki se vrši 30. (tridesetega) marca 1934 ob 20. uri v lovski sobi hotela »Orel« s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zбора. 2. Letno poročilo. 3. Poročilo blaginika. 4. Poročila ostalih društvenih funkcionarjev. 5. Določitev pristopnine in članarine za leto 1934. 6. Volitev: a) predsednika, b) odbornikov, c) dveh računskih preglednikov, d) zvezinih odbornikov in delegatov za zvezin občni zbor. 7. Slučajnosti. **Odbor.**

Imate radi dobro kavo?

Da?
Potem vam
bo

gotovo ugajala.
Poizkusite jo!

Poinilna peresa z zlatim in navadnim peresom: Zlata Brišnik, Slovenska ulica 11.

Nočna lekarniška služba. Prihodnji teden ima nočno lekarniško službo Kōnigova lekarna »Pri Mariji pomagaj« na Aleksandrovi cesti.

Srečen ni, kdor srečo vživa sam... Današnja huda kriza je palmila v bedo tisoče in tisoče družin, katerih očetje radi brezposelnosti ne zaslužijo niti za kosček kruha. Lačni, goli in bosí so ti reveži in nimajo niti najpotrebnejših oblačil. In takih družin je tudi v našem mestu veliko število, zato je krajevni odbor Rdečega križa v mariboru pokrenil akcijo in bo stalno vse leto zbiral satro obleko, obutev in perilo ter z nabranimi oblačili in obualom oblekel najrevnejše. Rdeči križ apelira na vsa usmiljena srca v Mariboru, naj mu priskočijo na pomoč pri tej akciji in naj darujejo staro in ponošeno obleko, obualo in perilo, ki ga sprejema društveni poverjenik vsak ponedeljek od 15. do 18. ure v domu reševalne postaje na Koroški cesti. Kdor bi pa želel, da bi poslalo društvo poverjenika na dom po darove, naj blagovoli to poročiti društvu telefonično, pisмено ali ustno. Ta dobrodela akcija Rdečega križa je že vpeljana po vseh drugih mestih naše države in ne sme za njimi ostati naš Maribor, o katerem je znano, da ima zlato srce za trpečega brata.

Ljudska univerza v Mariboru. V ponedeljek 19. marca zaradi praznika ni prireditve. V petek 23. marca predava g. univ. prof. dr. Hadži iz Ljubljane o biologiji Jadrana.

Predavanje za rezervne častnike. Mariborski pododbor Združenja rezervnih častnikov bo priredil v torek 20. t. m. ob 20. v dvorani Ljudske univerze (kino Apolo) na Slomškovem trgu poučno predavanje o sodobni vojni. Ker je predavanje zelo poučno in zanimivo, naj se ga udeležijo vsi člani združenja, vabljeni pa so tudi drugi rezervni častniki.

Delegatsko zborovanje Narodne strokovne zveze. V ponedeljek 19. t. m. bo ob 9. dopoldne v Delavski zbornici v Ljubljani delegatsko zborovanje NSZ. Zborovanja se bo udeležilo tudi 5 mariborskih delegatov.

JNS v V. okraju. Propagandni odsek K. o. Jugoslavenske nacionalne stranke sklicuje za torek 20. marca ob 8. uri zvečer sejo v prostorih gostilne Boecio, Betnavska cesta 39. Pridite točno in zanesljivo!

Zakaj sem član Jugoslovanske nacionalne stranke? To aktualno politično predavanje je bilo prvo, ki ga je priredila k. o. za V. okraj. Predaval je tov. dr. Čerkvenič. Odziv je bil zelo dober, saj so člani napolnili vso prostorno dvorano gostilne »Pri lokomotivi«, znak, da se zanimajo za dnevna politična vprašanja. Z veliko pozornostjo so sledili poslušalci izvajanjem dr. Čerkveniča, ki je spretno in na poseben način vzpostavil zvezo med seboj in občinstvom. Nanizal je toliko misli, da so zamogli poslušalci razmišljati o podani snovi še dneve in dneve. Potrebno je, da temu, v vsakem oziru posrečenemu predavanju, slede nadaljnja in da gre k. o. po začrtani poti naprej. Predavatelju pa iskrena hvala za željo, da ga slišimo še večkrat!

Izplačilo ubožnih podpor. Z ozirom na velikonočne praznike se bodo mesečne ubože podpore izplačevale pri mestni blaginji že v soboto 31. marca 1934.

Enodnevní tečaj o cepljenju vinske trte in o trsničarstvu sploh bo v soboto 24. marca t. l. na banovinski vinarji in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk bo teoretičen in praktičen ter bo trajal od 8.—12. in od 14.—18. ure.

„LJUBIMKANJE“

v nedeljo, dne 18. marca ob 20. uri
v Narodnem gledališču

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru priredi s sodelovanjem Trgovskega pevskega odseka v soboto, 17. t. m. v gornji dvorani hotela »Orel« **družabni večer** z godbo, petjem, humorističnim programom in prosto zabavo, ter vliudno vabi vse člane in prijatelje društva, da se polnoštevilno z družinami udeležijo te prireditve. Začetek ob pol 21. uri.

Velikonočni izlet na Jadran. Zagreb - Sušak - Omišalj - Malinska - Krk - Rab - Crikvenica - Sušak - Zagreb. Vožnja po železnici in morju, prvovrstna hrana, prenočišče, napitnina Din 245. Prijave sprejema »Putnik«, Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. 21-22.

Ustanovitev socialistične stranke ni dovoljena. Notranji minister je na podlagi čl. 1 zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zbiranju, shodih in društvih z dne 18. IX. 1931 v soglasju z ministrskim svetom s svojim sklepom štev. 1931 z dne 14. III. 1934, odklonil pristavek za ustanovitev politične stranke pod imenom »Socialno-demokratska stranka Jugoslavije«, ker niso bili izpolnjeni bistveni pogoji, ki jih predpisuje zakon o zbiranju, shodih in društvih. (A. A.)

Važno posvetovanje Zveze Sokola kraljevine Jugoslavije. V Beogradu se je pričelo včeraj zasedanje izvršilnega odbora Zveze SKJ, ki razpravlja o spremembi zakona o Sokolu kraljevine Jugoslavije.

Prijavnice za pristop k Združenju borcev Jugoslavije (Boju) so na razpolago pri Združenju invalidov, Maribor, Slomškov trg št. 12; tvrdki Jakob Perhanc, Maribor, Gosposka ul. št. 9; Pinter & Lenard, Maribor, Aleksandrova c. št. 34 in Geč & Gnus, glavna trafika, Maribor, Glavni trg, kjer se sprejemajo tudi prijave članov.

Sprememba radio-programa. Ljubljanska radio-oddajna postaja ne bo drevi ob 20. prenašala opereto »Rože v snegu«, marveč opereto »Mala Floramye« iz mariborskega narodnega gledališča.

Radio Ljubljana. Spored za nedeljo 18. tm. Ob 7.45: »Vinograd sponladi«, predava inž. Ivo Zupančič, 8.15: poročila; 8.30: telovadba, vadi Ivko Pustišek, 9: versko predavanje, predava dr. Mihael Opeka; 9.15: prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve; 9.45: plošče; 10: »Iz zapiskov delovskega reporterja«, predava Ivan Vuk; 10.30: plošče; 10.45: »Ob 520-letnici poslednjega ustoličenja na Gosposvetem polju«, predava Vladimir Puc; 11.15: slovenska glasba, izvaja radio-orkester; 12: čas, plošče; 15: prenos koncerta sokolske župe Krani z Jesenic; 20: radio-orkester; 20.45: plošče; 21.15: vokalni solistični koncert gdč. Igljčeve; 21.45: čas, poročila, radio-jazz. V ponedeljek 19. t. m. Ob 7.45: naše planine in planšarstvo, predava inž. Alfonz Pirč; 8.15: poročila; 8.30: obrtniško predavanje, predava Ivan Mihelčič; 9: versko predavanje, predava dr. Ciril Potočnik; 9.30: orgelski koncert, izvaja Blaž Arnič; 10: prenos cerkvene glasbe iz stolnice; 11: slovenska glasba, radio-orkester; 12: čas, plošče; 16: o napravi umetnih travnikov, predava inž. Vinko Sadar; 16: mladinski zbor »Trboveljskih slavčkov«; 17.30: plošče; 20.30 prenos opere iz Beograda. V torek 20. t. m. Ob 11: šolska ura: »Potovanje v Indijo« (inž. Ferdo Lupša); 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13: čas, plošče; 18: otroški kotiček: »Pogumni Tonček« (št. Jakob. gled. oder.) 19: francoščina; 19.30: »Budhizem«; 20: glasbeno predavanje; 20.30: radio orkester; 21.15: vokalni dueti gdč. Gnufove in Rudolfove; 21.45: radio jazz; 22.10: čas, poročila; 22.30: angleške plošče.

Jutri v nedeljo koncert v gostilni Mraz, Studenci.

Grajski kino. Od danes dalje »Viktor in Viktorija«. Herman Thimig in Renata Müller. V journalu veliki nemiri na Dunaju.

Kino Union. Veledele »S. O. S. Ledena gora«. Leni Riefenstahl. Dodatek najnovjši tednik, krvavi nemiri v Avstriji.

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz Josefove grenčice«, če jo popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno milo iztrebljenje črevesja.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Sobota, 17. marca ob 20. uri »Mala Floramye«. Globoko znižane cene.

Nedelja, 18. marca ob 15. uri »Štambulska roža«. Znižane cene. — Ob 20. uri »Ljubimkanje«. Prireditve dramskega studia Zveze kulturnih društev.

Ponedeljek, 19. marca ob 15. uri »Okence«. Globoko znižane cene. Zadnjič. Ob 20. uri »Scampolo«. Globoko znižane cene. Zadnjič.

Opozarjamo na današnje predstavo »Mala Floramye«, po globoko znižanih cenah. To priljubljeno melodijozno Tjardovičevu opereto bo prenašala tudi ljubljanska radiooddajna postaja.

»Štambulska roža« kot popoldanska predstava. V nedeljo, 18. t. m. ponove ob 15. uri popoldne Fallovo opereto »Štambulska roža« po znižanih cenah. Glasba tega dela je izredno lepa, iz orientalskega življenja zajeta vsebina pa prav zabavna. Pri tej predstavi igra vlogo Fridolina VI. Skrbineš.

»Okence in »Scampolo« po globoko znižanih cenah in zadnjič v sezoni. Na Jožefovo 19. t. m. ob 15. uri popoldne se vprizori zadnjič v sezoni in po globoko znižanih cenah češka komedija »Okence«, zvečer pa Nikodemijeva komedija »Scampolo« prav tako po globoko znižanih cenah in poslednjič v sezoni.

Dramatska šola. Jutri 18. tm. zaradi gostovanja v Rušah ne bo pouka. J. Kovič.

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz Josefove grenčice«, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno milo iztrebljenje črevesja. Zdravniki za srčne bolezni so prišli do rezultata, da učinkuje »Franz Josefova« voda tudi pri težkih oblikah srčne hibe sigurno in brez nepravilnosti. — »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Lutkovno gledališče Sokola — matice v Narodnem domu igra v nedeljo 18. tm. ob 16. uri (4. pop.) pravilčno igro v 5 slikah »Marbuel, črni sluga pekla« ter burko v 1 dejanju »Gašperček slikar«.

Križni pajek, sijajna veseloigra v 3 dejanjih se ponovi slednjič na sokolskem odru v Studencih 18. III. 1934 ob 19. uri. Kdor še ni videl igre, naj si jo vsekakor ogleda, ker se bo ob duhovitih devtipih gotovo izbornu zabaval. Cene so zelo nizke, 6, 4 in 2 Din.

Tretji rodiljski sestanek na I. dekliški meščanski šoli je bil 12. tm. Predavala je strok. učiteljica ga. Milica Jugova o napakah naših otrok. Aktualno predavanje je vzbudilo živahno debato med rodilji, kar je dokaz, da se starši vedno bolj poglabljajo v vzgojna vprašanja.

Gasilska tombola. Prostovoljna gasilska četa v Studencih je na svoji poslednji seji sklenila prirediti 3. junija javno tombolo, čije čisti dobiček je namenjen za poravnavo dolga, nastalega zaradi dozidave gasilskega doma in nabave potrebne opre. Društva v mestu in okolici se naprošajo, da pri določitvi dneva svojih prireditve to po možnosti vpoštevajo.

Letni občni zbor esperantskega društva bo v četrtek 22. marca ob 20. uri v zadnji dvorani gostilne Halbwidll, Jurčičeva ul. Esperantisti in prijatelji esperantskega pokreta dobro došli!

Na današnjem trgu je bilo pravo pomladansko vrvenje med bogato obloženimi mizami in stojnicami. Ves dopoldne je bila živahna kupčija tudi na Vojašniškem trgu, kjer je stalo 36 voz zaklanih prašičev. Glasno barantanje je bilo na kokošem trgu, kjer so imele mariborske gospodinjke prav bogato izbero. Cene blagu se niso spremenile, le cena zelenjavi je nekoliko padla.

Ceneno meso. V torek 20. t. m. bodo od 8. ure naprej prodajali na stojnici za oporečeno meso pri mestni klavnici 120 kg govedine po 4 Din, in sicer do 2 kg na osebo.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 4.4 stopinje C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 4 stopinje nad ničlo; barometer je kazal pri 13.9 stopinjah 726, reduciran na ničlo pa 724.3; relativna vlaga 84; od včeraj na danes je padlo 5.2 mm padavin; vreme je jasno in mirno.

Kulturne vesti

Grafika Mihe Maleša

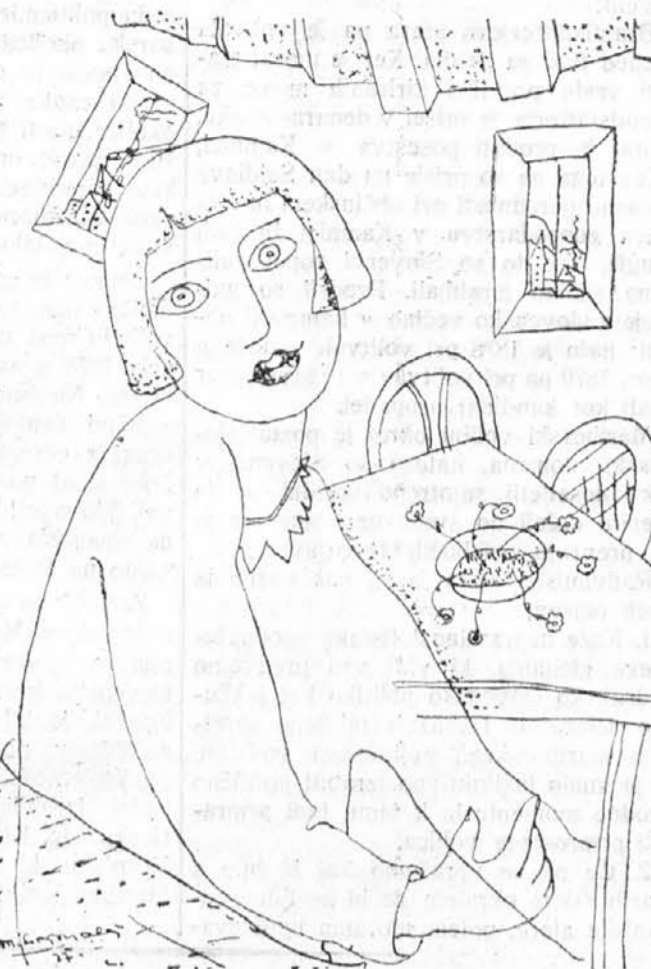
Retrospektivne razstava v veliki kazinski dvorani

Jutri v nedeljo 18. t. m. bo ob 11. uri otvoritev razstave grafik našega popularnega slikarja-grafika Mihe Maleša iz Ljubljane, ki Mariboru ni popolno na tuj, saj je nastopil prav za prav v Mariboru svojo prvo pot v javnost, ko je pred leti razstavil skupaj z našimi mladimi mariborskimi umetniki, ki so se pozneje raztepli po slovenski zemlji in preko njenih meja.

Miha Maleš je morda med vsemi slovenskimi slikarji najbolj specializiran grafik in poleg Božidarja Jakca v tem oziru najbolj plodovit. Mimo tega si je ustvaril svoj lastni svojstveni stil, tako da spoznamo njegove grafike že na prvi pogled, tudi če nimajo njegovega podpisa. Samoniklost je njegova prva odlika. Ljubi linijo in gledanje iz notranjosti v notranjost, ne samo iz oči na zunanjo podobo.

Doslej se je uveljavil na mnogih razstavah v Sloveniji in izven nje, kakor tudi s svojo znano knjigo deklic, posameznimi grafičnimi listi in nešteti ilustracijami v vseh slovenskih ilustriranih revijah. v Mariboru prihaja z okoli 400 deli, ki naj pokažejo retrospektivno ves njegov razvoj od početkov njegovega ustvarjanja do danes. Njegova razstava bo torej zanimiva že raso s tega stališča, saj take retrospektivne razstave Maribor prav za prav še ni videl.

Razstava bo odprta od jutri 18. t. m. do 5. aprila od 9. ure dopoldne do mraka, torej tudi preko velikonočnih praznikov. Zato smo trdno prepričani, da bo naš kulturni Maribor storil svojo dolžnost in bo obiskal to Maleševo razstavo v čim večjem številu. Hudih časov ne preživlja samo naše gospodarstvo, preživlja jih tudi, morda v še veliko večji meri, naša kulturna — in v prvi vrsti zopet naša likovna umetnost s svojimi tvorci. Ali naj propade? Narod brez kulture in umetnosti ni narod, temveč brezlična čreda, ki jo ukloni prvi vihar.

Prve edicije Jadranske straže

Pet knjig o morju in problemih našega Jadrana

Brez vsakega dvoma je, da vrši naša Jadranska straža veliko in velevažno misijo, in to tudi publicistično. Že doslej je izdajala svojo krasno urejevano revijo in od časa do časa knjige o morju in Jadranu, sedaj se je pa odločila za izdajanje vsakoletnih rednih edicij v obliki petih knjig. Za letošnje leto je izdala sedaj sledeča dela: 1. Ferdo Šišić: »Predratna politika Italije i postanek londonskega pakta«; 2. Umberto Girometa: »Život našeg Jadrana«; 3. Jadranski; »Zadar i okolica«; 4. Vlado Ivelić: »Uspomene iz pomorskega života« in 5. Johan Bojer: »Posljednji Viking« (roman).

Znani zgodovinar univ. prof. Ferdo Šišić je ustvaril s svojo knjigo »Predratna politika Italije i postanek londonskega pakta« zelo zanimivo, obsežno in kritično pisano delo, ki je za nas velikega pomena, ker nam osvetljuje marsikaj neznanega ali manj znanega. Knjigo je razdelil na dva dela; v prvem govori o politiki Italije pred svetovno vojno (od leta 1870.), v drugem pa od začetka svetovne vojne (od leta 1914.) dalje. Na koncu je pa kot epilog dodano še poglavje o Rapolu. Tako delo bi rabili tudi mi Slovenci glede Koroške!

Johan Umberto Girometa obravnava v svoji knjigi »Život našeg Jadrana« strokovno, pa vendar zelo poljudno in prijetno mnogovrstno in bogato življenje našega Jadranskega morja. V njegovem delu so orisani vsi življenjski pojavi favne in flore v morju, in to s tako vseščino in strokovnostjo, obenem pa s tako lahkoto stila in jezika, da se bere kakor roman. Knjiga je okrašena tudi z mnogimi zelo posrečenimi risbami in slikami iz področja morja in življenja v njem. Posvečena je Jadranu, »nadahnitelju lepote in viru užitka«. Jadranski, to je psevdonim nekega ypoštevanega in zelo nadarjenega mlajšega pisatelja, prikazuje v knjigi »Zadar i okolica« naš lep, a žal-

libog izgubljeni Zader z njegove zgodovinsko-zemljepisne strani. Knjiga se čita prav prijetno in z zanimanjem, kar je umljivo, ker govori o mestu, ki je bilo do včeraj v naših rokah in nas veže z njim še toliko spominov.

Kapitan Vlado Ivelić, ki je 50 let brodil po vseh morjih, opisuje v svoji knjigi »Uspomene iz pomorskega života« dogodke iz svojega dolgoletnega burnega življenja na morju. Petdeset let na morju! Kaj vsega človek ne doživi! Upore, brodolome, bolezni, roparske napade, junaštva in nešteto drugih stvari. O vsem tem kralja Ivelić v priprostem, domačem, prijetnem jeziku in stilu. Človek doživlja ob čitanju skupaj s pisateljem zanimive in čisto napete dogodke. Zadnja knjiga je prevod Bojerjevega romana »Posljednji Viking«, ki ga je prevedel iz norveščine v srbohrvaščino pokojni Ivo Lahman. Roman opisuje življenje norveških pomorcev. Avtor je znan v svetovni literaturi, saj imamo tudi n. pr. Slovenci že prevedenih nekaj njegovih spisov. Roman je pisan zelo napeto in kdor ga vzame v roko, ga ne more odložiti dokler ga ne prečita do konca.

Jadranska straža je opravila z izdajo teh knjig, od katerih je samo že prva po tehtnosti svoje vsebine vredna 70 Din, kolikor stanejo vse skupaj, veliko naložbo in upamo, da jo bo izvrševala poslej stalno. Dobro bi bilo, če bi v prihodnjem letu izdala tudi v slovenščini pisano knjigo o našem Jadranu, ki bi jo potrebovali, saj poznamo Slovenci vse pre malo jugoslovansko morje. Knjige se naročajo pri izvršnem odboru Jadranske straže v Splitu.

Emil Zola: »Germinal«. Roman. Poslovenil Alfonz Gspan. Izdala in založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. 617 strani. Zbirka »Mojstri in sodobniki« VII.

KJERKOLI BOD

Keki POVSOD
ČOKOLADO?
SEVEDA ZOPET
SAMO
Unionle

Germinal, ki ga je pravkar izdala založba Tiskovne zadruge v posebni knjigi v prevodu Alfonza Gspana, je eden najboljših socialnih romanov v svetovni literaturi. Emil Zola, klasik franvoskega naturalizma, je v tem ogromnem delu združil svojo teorijo o »eksperimentalnem romanu«, ki zahteva od pripovednika objektivnega slikanja resničnega življenja na podlagi dokumentarnega gradiva, s svojo izredno umetniško ustvarjalno močjo. »Germinal« je slika življenja montsousjskih premogarjev in njihovega boja za socialno pravičnost. S kolikšno prepričevalnostjo nam pisatelj, ki je imel priliko sam spoznavati v velikih francoskih premogovnih revirjih vse brige in težave rudarskih družin, prikazuje bedo v delavskih kolonijah, trdo, nečloveško delo v večini noči pod zemljo, gibanje razbesnelih ljudskih množic, ko se bore za vsakdanji kruh in za najprimitivnejše človeške pravice, grozne katastrofe, ki se rode iz delavske stavke! Prizori, kakršni so n. pr. vrvenje delavske trume preko prostrane goličave, boj stavkarjev z delniško družbo, preplava rudnika in umiranje nesrečnih žrtev, ki jih sledujejo naraščajoče vode v globokih rovih, so brez primere v svetovni literaturi. Prešenetljiva je pisateljeva odločna zahteva po pravični ureditvi sveta, obenem pa globoko sočutje do teh trpečih množic, ki žrtvujejo meso in kri za neznanega boga, skritega nekje v nevidni daljavi. Široko zasnovani opisi so v tem delu tako živi in neposredni, da se človeku, ki komaj sluti, kako živi del človeštva, razode ne povsem nov, strahoten svet. In vendar je v tej grozi, ki preveva delo, toliko vere in optimizma! To delo je danes morda bolj sodobno, kakor je bilo pred 50 leti, ko je nastalo. Založnica, ki je pridelala romanu za boljše razumevanje dobe, pisatelja in njegovega dela, lep, živo pisan uvod iz peresa univ. prof. dr. Frana Šturma, je poskrbela, da je dobila knjiga tudi svojevrstno, vsebini prikladno opremo. Cena broširani knjigi je 100 Din, v platno vezani 125 Din in v polusnje vezani 140 Din.

Ivan Lavrenčič: Igre in raznoterosti. Samozaložba. Ljubljana, 1934. Natisnila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Strani 174. — Naš znani mariborski telovadni pedagog Ivan Lavrenčič je izdal s to knjigo, ki nosi v celoti naslov »Telovadne igre in raznoterosti za društva in šole« prepotrebno delo, ki bo izvrstno služilo vsem, ki se bavijo s telovadnimi igrami otrok in mladine, posebno pa vsem učiteljem, sokolskim vadjiteljem in nazadnje tudi staršem. Pohvalno je tudi to, da je bogato ilustrirana, deloma z risbami praktičnega pomena, deloma pa z ilustracijami g. Vokača. Geslo ji je: »Bodi z otrokom otrok!« Vsebino nam pove že kratka razvrstitev poglavij: Uvod, Poživljajoče igre in raznoterosti, Igre z žogo, Igre v ravnotežju, Igre moči, Igre spretnosti, Igre v teku, Skoki, Pomirjevalne igre, Raznoterosti v vodi, Nekaj iger za javne nastope, Igre s petjem, Gozdne igre, Smučanje, sankanje in drsanje, Preštevovanje, Majhna žoga ter Viri in pripomočki. Knjiga, ki je tudi na zunaj čedna, se naroča pri avtorju v Mariboru, Smetanova ul. 32, stane 32 Din.

Aktivnost naše zunanje trgovinske politike. Koncem marca in začetkom aprila bo letos v Beogradu cela vrsta trgovinskih pogajanj. Že včeraj v sredo bi se bila morala pričeti pogajanja z Nemčijo, katerim slede v Ankari pogajanja s Turčijo, na dnevnem redu pa so tudi trgovinska pogajanja z Grčijo. V začetku aprila pa se bodo pričela pogajanja z Avstrijo v svrhu revizije dokolnilne trgovinske pogodbe na zahtevo Avstrije. Končno so predvidena trgovinska pogajanja v aprilu tudi še z Bolgarijo.

Izvoz konjev iz Medmurja. Trgovci iz Čakovca so pred dnevi pokupili nad sto lepih medmurskih konj, ki so jih odposlali na sejem v Verono. Trgovci so plačevali kmetom konje po pet do šest tisoč dinarjev, tako, da so kmetje, ki reče izbrano pasmo, izkupil lep denar. Tudi so se v zadnjem času pojavili v Medmuriu trgovci iz Avstrije, Švice, Italije in Nemčije, ki kupujejo vročekrvne medmurske konje.

Kontrola uverenj o zavarovanju valute. Finančno ministrstvo je izdalo ualoga carinarnam, naj v bodoče o uverenjih o zavarovanju valute izenačijo število dokumentov z datumom, kdaj se je izvršilo izvozno ocarinjenje, kraj carinarnice, ki je izvršila izvozno ekspedicijo, vrsto in količino ocarinjenega blaga ter državo, v katero se blago izvaža.

Nova emisija meničnih blanketov. Finančni minister je odredil, da pridejo z 21. marcem v promet nove emisije meničnih blanketov po 1, 1.50, 6.50, 10 in 13.50 Din, kakor tudi, da ostanejo menični blanketi s prečrtanimi dosedanjimi cenami in vtisnjenimi odgovarjajočimi nominalnimi cenami še nadalje v prometu. Menične blanketke po 0.60, 1.20, 6.20, 9.80 in 13.20 bodo zamenjevale davčne uprave, ki prodajajo taksne vrednosti in pa blagajne za prodajo znamk v Beogradu, in sicer 90 dni, začevši z 21. marcem do 18. junija. Razliko v ceni ob zamenjavi dosedanjih meničnih blanketov za nove blanketke bodo stranke doplačevale v gotovini.

Zagrebska delniška pivovarna zahteva, da se uvede, odnosno poviša uvozna na pivo, češ, da jo je treba kot mestno podjetje zaščititi pred konkurenco pivovarn, ki se uvaža iz drugih krajev in iz tujine.

Brezposelnost v Zagrebu. Po podatkih zagrebske borze dela in drugih socialnih ustanov je bilo koncem letošnjega januarja v Zagrebu 28.571 brezposelnih. Od tega je bilo 24.719 moških. Brezposelni delajo mestni občini zagrebski veliko skrb, ker ne more zaposliti niti polovice takih, ki so pomoči najbolj potrebni.

Otvoritev jugoslovanske tujskoprometne razstave v Pragi. V torek je bila v okviru praškega velesejma otvorjena v Pragi velika jugoslovanska tujskoprometna razstava. Razstava obsega razne reliefe in slike naših krajev, zdravilišč, tople in ves propagandni material, ki se ga poslužujejo naše tujskoprometne ustanove. Otvoritvi so prisostvovali zastopniki praške JČ lige, naš poslanik dr. Grisono ter razni zastopniki oblasti. Naša tujskoprometna razstava vzbuja v Pragi veliko pozornost in vidno rase zanimanje za naše letovišarske kraje.

Belgijski izletniki na našem Jadranu. S posebno ljubo bo prispelo o letošnjih velikonočnih praznikih na naš Jadran okrog 600 Belgičev, ki si bodo nato ogledali tudi Grčijo in Egipt. Mimo tega da bo obiskala Split še posebna skupina 250 belgijskih turistov, ki bodo potovali na Krk.

Službeni list banske uprave dravske banovine objavlja v 21. številki: Zakon o dodatnem sporazumu k sporazumu o kliringu in dodatku, sklenjenem med kraljevino Jugoslavijo in švicarsko konfederacijo, zakon o naknadnih in izrednih kreditih k računu državnih razhodkov in dohodkov za leto 1933/34, objavo k izpremembam in dopolnitvam zakona o dr. žavnih trošarinah, navodila, kakšne takse je pobirati za obnovo spora pri upravnih sodiščih in pri državnem svetu, okrožnico banske uprave o opravljanju občinske blagajniške službe, objave banske uprave o opravljanju občinske blagajniške službe, objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1934, odločbo državnega sveta k čl. 80., 82. in 83. zakona o neposrednih davkih in razne objave iz »Službenih Novin«.

Iz naše politične preteklosti

Radvanjska afera

Osebnе afere političnih prvakov so bile vedno važni mejniki v razvoju političnega življenja. Tudi Slovenci jih poznamo: otvoril jih je Toman z gorensko železnico, najhujše pa nas je politično pritislila afera zavarovalne banke »Slovenije« v sedemdesetih letih. Takoj za njo pa se odigrava na naših mariborskih tleh Brandstätterjeva afera, katero je uporabil Jože Vošnjak v ljudski povesti »Navzgor-navzdol«. Za nas Slovence v Podravju je Brandstätterjeva afera zgodovinsko važna. Od početka ustavnega življenja so Nemci trdno držali mariborski kmetski volilni okraj, ki je pošiljal v deželni zbor 2 poslanca. In šele Brandstätterjeva afera je omajala nemške postojanke, da so jih mogli Slovenci osvoboditi v letih 1876, 1878 in 1879.

Friderik Brandstätter je bil bivši oficir, ki je poročil vdovo Oršič in postal po njej lastnik radvanjske grajščine. Kot radvanjski grajščak je stopil aktivno v politiko na nemškem ustavovrnem programu ter bil obenem z upokojenim stotnikom Konradom Seidlom v Kamnici od dualizma dalje izvoljen v graški deželni zbor, ki je Brandstätterja in Seidla volili v državni zbor kot zastopnika Slovenskega Štajerskega. V mariborski okolici sta znala oba organizirati štajercijanstvo pod krinko ustavnosti in narodne enakopravnosti kakor jo je uveljavil Aleksander Bach. Brandstätter in Seidl sta bila v mariborski okolici prva štajercijanca, prva politična predhodnika Jos. Orniga.

Svoj vpliv sta uveljavljala v občinskih svetih, okrajnem zastopu, v mariborskih korporacijah in dalje v deželnem in državnem zboru. Bila sta odločna ustavotvorca in Nemca, ki nista mogla doumeti slovenskih političnih težajev in ki sta gledala v slovenskem domačinu samo zaostalega Štajerca, ki se ni prišel pod vpliv nemške kulture, da ga ta dvigne na ustavotvorno, nemško centralistično stališče. Vpliv obeh je bil tako močan, da so Slovenci zlasti vsled padanja narodnega duha v Dravski dolini ter na vznožju Pohorja med Mariborom in Slovensko Bistrico izgubili vsako nado, da zmagajo s svojimi kandidati v kmetskem mariborskem volilnem okraju.

Meseca novembra 1875 pa je presenetila politično javnost novica, da je Brandstätter moral odložiti poslanska mandata. Njegov poslanski tovariš Seidl ga je naznanil sodišču, da je s Seidlovim imenom podpisoval menice in jih tako s falzificiranim podpisom spravil med ljudi. Sodna preiskava je ugotovila, da je Brandstätter spravil med ljudi 119 menic s ponarejenim Seidlovim podpisom, in to v znesku 233.962 goldinarjev (danes vsaj 5 milijonov dinarjev). Sodnija je nadalje ugotovila, da je Brandstätter napravil večino dote svojih otrok od materine strani in da je ponarejeval na menicah podpise svoje že umrle žene. Med temi svojimi meničnimi operacijami pa je Brandstätter pridobil rudnike v Jurklostru, iz katerih je hotel pridobivati cink. Vsled svojih političnih zvež je dosegel, da mu je državni rudarski svetnik grof Beust cenil vrednost rudokopov na 1 milijon goldinarjev, da mu je državna (celjska cinkarna) posodila na rudnike 60.000 goldinarjev, za par let pa so bili rudniki prodani na javni dražbi za 1150 goldinarjev! Škandal je bil na dlani. In kolikor bolj ga je nemško ustavaško časopisje skušalo zakriti z molkom, toliko bolj so ga razkrivali nemški konservativci in Slovenci.

Brandstätter je bil osebno slab gospodar. Svoje politično delo, volilne borbe itd. je finansiral sam; in poleg tega je ljubil reprezentativnost. Ker pa ni bil moralno močen mož in ker mu radvanjska grajščina ni donajala toliko kolikor je on rabil, je segel po poneverbah in po prevari. Bil je 1876 obsojen na 5 let ječe...

Psihološke in politične posledice so bile velike. V nemškem mariborskem tabornu je prevladala zmernejša struja, ki je poslala v državni zbor mesto Brandstätterja v mariborsko-ptujskem mestnem volilnem okraju dr. Duhača. V kmetskem mariborskem volilnem okraju

pa so zmagali 1876 Slovenci z dr. Radeyem!

Brandstätterjeva afera pa je vplivala osebno tudi na Seidla. Ker je moral plačati vrsto pravilno žiriranih menic za Brandstätterja, je prišel v denarne stiske. Moral je prodati posestva v Kamnici, poleg tega pa so prišle na dan Seidlove denarne nerednosti pri občinskem in šolskem gospodarstvu v Kamnici in tudi drugje. Vse to so Slovenci zopet politično sijajno izrabljali. Prodrli so najprej s slovensko večino v kamniški občini; nato je 1878 pri volitvah v deželni zbor, 1879 pa pri volitvah v državni zbor Seidl kot kandidat propadel.

Mariborski volilni okraj je postal slovenska domena, katero so Slovenci v toku desetletij smotreno izgrdili in jo krepko držali do svetovne vojne ter jo ob prevratu priključili Jugoslaviji.

Radvanjska afera je za nas važna iz dveh ozirov:

1. Kaže nepravilnost tistega zgodovinskega gledanja, ki vidi vso predvojno podravsko slovensko politiko kot izključno defenzivo. Dokazuje taktično spretnost mariborskega političnega vodstva, ki je znalo instinktivno izrabiti politično ugodne momente in k temu tudi pripraviti priprostega volilca.

2. Če pa se vprašamo kaj bi bilo z mariborskim okrajem, če bi ne bilo radvanjske afere, potem moramo upoštevati

«Smetana», najboljši češkoslovaški pevski zbor

koncentira v Mariboru dne 3. aprila t. l.

Praški pevski zbor »Smetana«, nazvan tako po velikem češkem skladatelju, ne velja danes le za najboljši pevski zbor v Češkoslovaški republiki, ampak celo za enega najboljših in najslavnejših moških pevskih zborov v Evropi sploh. Letos slavi 25letnico svojega obstoja ter plodnega dela za širjenje češkoslovaške in ostale svetovne glasbene umetnosti.

Osnovan je bil pevski zbor »Smetana« l. 1908. in je tedaj štel 16 pevcev. Kmalu pa jih je štel že 26 ter je že 4 leta po svoji ustanovitvi pri tekmovanju v Plznu pod vodstvom dirigenta Rudolfa Černega dosegel prvo nagrado kot najboljši češkoslovaški pevski zbor.

Po svetovni vojni se je reorganiziral, štel je preko 50 članov-pevcev ter se po priznanju kritike postavil na čelo najboljših češkoslovaških pevskih zborov, kar je dokazala tudi njegova zmaga pri narodnih pevskih tekmah aprila meseca l. 1922. v Pragi, kjer si je priboril prvo mesto. Takoj na to se je podal zbor na svojo prvo turnejo v tujino ter prvo obiskal Jugoslavijo, kjer je koncertiral po vseh večjih mestih ter povsod dosegel velike triumfe. Naša kritika se je povsod izrazila o njem pohvalno ter mu tudi z vencji, plaketami in trakovi izrazila svoje simpatije, z najvišjega mesta pa je bil odlikovan z redom sv. Save III. stop.

Odslej gre ime »Smetana« po vsej Evropi. Leto za letom prireja nove turnee in dosega nove uspehe. Leta 1923. obišče Holandijo, leta 1924. Poljsko, leta 1925. Švico in Francijo ter l. 1926. znova Pariz, kjer doseže vrhu-

Naši poštarji v boju za svoje pravice

Občni zbor mariborskega pododbora Združenja poštne službenicev

Preteklo nedeljo je bil v dvorani hotela pri »Zamorcu« letošnji redni občni zbor Dravske sekcije združenja poštne službenicev, pododbor Maribor. V območje mariborskega pododbora spada vse v združenju poštne službenicev organizirano uslužbenstvo vseh državnih pošt, 31 po številu, na severu Slovenije skupaj s Prekmurjem.

Prisrčno pozdravljen se je letnega sestanka udeležil tudi direktor ljubljanske pošte in brzojavne direkcije g. dr. Tavzes, ki si z vsemi močmi prizadeva za zboljšanje poštne stroke, kakor tudi za zboljšanje stanja njemu podrejenega u-

joč nadaljnji politični razvoj v Podravju odgovoriti, da bi ne bilo nikdar več mogoče osvoboditi ga. Maribor z okolico bi postal pendant Celovca!

S tem zadobi radvanjska afera vsenarodni pomen. Brez nje in njenih narodnopolitičnih posledic bi postala mariborska okolica nemško politično posestno stanje. In ob prevratu bi bila njena usoda enaka usodi Celovca in njegove okolice. Kajti za dejanje, kot ga je izvršil ob prevratu general Maister, bi manjkalo narodnega zaledja, ki se je razvilo okoli Maribora po letih Brandstätterjevega in Seidlovega propada!

Čeprav brez zavesti, ali vendar simbolično nam to kaže povorka slovenskih volilnih mož po volilni zmagi 26. februarja 1876 z volišča na Tržaški cesti v mesto. Na čelu povorke so šli godci in z njimi dva kmeta, prvi s slovensko, drugi s cesarsko zastavo. Ko so prišli čez most na Glavni trg so zaorili: živelj Slovenci! in krenili na Rotovski trg na zmagoslavno gostijo v čitalniško gostilno na Rotovškem trgu.

Zadnjič so se nemoteno razlegali po avstrijskem Mariboru živijo klici in zadnjič se je svobodno vila skozi Maribor slovenska trobojnica. Da se je to moglo zgoditi, je bil vzrok v psihološkem in političnem polomu Brandstätterjeve in Seidlove politike. Da so Slovenci ta trenutek izrabili gre zasluga Dominkušu, Gregorecu, Kosarju, Radeyu, Sernecu in Vošnjaku, ki so v tem momentu rešili Maribor bodočnosti — Jugoslaviji.

Styriacus.

glednike računov sta bila izvoljena Karl Kumer in Ljudevit Vodopivec.

Na občnem zboru je bila soglasno sprejeta tudi resolucija, v kateri so izražene vse opravičene zahteve in težnje naših poštne službenicev, ki vestno in točno opravljajo naporno in odgovorno službo. Občni zbor je bil zelo dobro obiskan, kar z zaupanjem oklepa svoje stanovske organizacije kot pobornice za dobrobit vseh. Po zaključku se je razvila prav pristrčna zabava v znamenju tovarištva vseh brez razlike položaja v službi. Odzvali so se povabilu tudi nižji uslužbenici, ki so organizirani v svojem lastnem društvu.

Sokolstvo

Sokol Pobrežje. Prednjaški zbor je na zadnji seji razpravljal in sklepal o delovnem programu za letošnje leto. Uredil je vse potrebno za okrožni zlet, ki bo letos junija na Pobrežju pri Mariboru. Prednjaški in prednjakinje se v polni meri zavzdajo težke naloge, ki jih čaka, toda vztrajno in zavestno se pripravljajo na velike dneve.

Poziv članstvu Sokola Matice. Sokol Maribor Matica poziva vse svoje članstvo, naj se v čim večjem številu udeležijo mladinske akademije bratskega društva Sokola Maribor I., ki bo drevi ob 20. uri v telovadnici inženjerske podčastniške šole.

Ptuj

Sejem za prašiče v sredo 14. t. m. je bil dobro založen. Prignano je bilo 447 rilcev, med temi 188 prascev starih 7 do 10 tednov. Kupčija je bila slaba, prodali so jih samo 96. Povprečne cene za kg žive teže so sledeče: pršutarji 5—6.50, polmasni 7—7.50, masni 7—8; prasci so se prodajali po kakovosti 100—150 Din eden.

Premestitev v vojaški službi. Poveljnik mesta podpolkovnik Miran Šarac je premeščen iz Ptujja v Osijek. Oficirska čitalnica skupno z vsemi narodnimi društvi v Ptujju mu priredi odhodnico danes v soboto 17. t. m. ob 21. uri v dvorani Narodnega doma.

Kino. V mestnem gledališču se uprizori danes v soboto 17. t. m. ob 20. uri in jutri v nedeljo 18. t. m. ob 18.30 in 20.30 film »Sen vsake žene«. V glavnih vlogah Gustav Fröhlich, Nora Gregor, O. Wallburg in P. Lorre. Kot dodatek Uim in Foksov tednik.

Grozna nesreča, ki se je dogodila pri požaru v Gerečji vasi, o kateri smo poročali, je vzbudila med občinstvom splošno sočutje in pomilovanje. Žrtve nesreče so po vsem telesu obsute z groznimi opeklinami. 17letna Antonija Drevenškova, ki je nekaj ur po prevozu v bolnišnico groznim poškodbam podlegla, je imela po vsem telesu take opekline, da je skoraj ni bilo mogoče spoznati. Bila je lepo in pridno dekle. Učila se je za šiviljo. Nič manjše opekline ima njena mati, 58letna Marija Drevenškova. Gasilca, ki sta se pri reševanju obeh žensk ponešrečila, imata sicer tudi težke opekline na glavi in rokah, vendar bosta po mnenju zdravnika okrevala. Na kak način je ogenj nastal, še ni dognano, sumi se pa, da je kdo iz neprevidnosti ali tudi iz zlobe vrgel gorečo cigareto v slamo na štednjku, ker mimo štednja pelje javna pot.

Poljčane

Shod g. poslanca Krejčija v Poljčanah. Narodni poslanec gosp. Anton Krejči priredi na praznik 19. t. m. v sokolski dvorani ob 14. uri shod, kjer bo poročal o dosedanjem delovanju narodne skupščine. Po shodu ob 16. uri se ponovi igra »Maks v škripiču«.

Ruše

Gostovanje mariborskega gledališča. Jutri v nedeljo 18. tm. uprizori mariborsko Narodno gledališče v Sokolskem domu v Rušah zelo uspelo češko komedijo »Okence« v režiji Jožeta Koviča, ki igra tudi glavno vlogo.

Novi most preko Une.

V Bosanski Krupi bodo zgradili preko Une velik železniški most. Železno konstrukcijo za most bo izdelala tvornica inž. Bulića iz Banjaluke.

Manjšinska politika naših sosedov

Italijansko stališče v vprašanju manjšinske zaščite

Ob pravi poplavi manjšinsko-propagandnih knjig, brošur in časopisnih člankov, pa tudi druge strokovne manjšinske literature, ki jo naši sosedje dan z dnejem pošiljajo v svet, da upravičijo težnje svojih narodnih manjšin v sosednjih državah in svoje lastne revizionistične aspiracije, je za nas v resnici sramotno, da smo v tem pogledu še tako daleč za njimi in tako strašno pasivni. Zanimanje za etnografske obmejne probleme in narodno-obrambno delo, ki je bilo že dosedaj mnogo večje drugod kot pri nas, pri sosedih še vedno narašča, pri nas pa se ne zgane z mrtve točke in skoro nazaduje. In to sedaj, ko se vpliv naše mlade države v zunanjem svetu konstantno veča in kaže že v mnogih konkretnih uspehih, pred vsem pa v neki večji elastičnosti in naraščajoči samostojnosti naše zunanje politike. Pričakovali bi, da bi zanimanje za naše obmejne probleme prav zaradi tega tudi pri nas naraščalo, saj nam naraščajoča moč naše države v zunanjem svetu nalaga vedno večjih dolžnosti tudi v tem pogledu in zahteva, da imamo čim budnejšo oko za vse pojave v naši neposredni bližini. V teh vprašanjih se bomo pač morali še mnogo učiti od sosedov, posebno Nemcev, ki so študij etničnih problemov že do popolnosti organizirali in svojo narodno-obrambno organizacijo usmerili v smislu svojih narodnih in državnih težni.

Nas pa naše meje še vedno kličejo. Narodni in državni interesi zahtevajo, da se zanje zanimamo in pazno zasledujemo, kaj se dogaja za njimi. Manjšinski problem trka na našo mejo s posebno silo. Žal le, da tudi v tem vprašanju, ki nas tako živo tangira in ki bo za nas še dolgo aktualno, še vedno prepuščamo skoro vsi iniciativo našim sosedom. Pa še v defenzivnem pogledu smo do danes premalo storili. Šele prav zadnje čase se zdi, da se počasi prebujamo iz tistega škodljivega mrtvila, ki je po prvih povojnih letih prešlo že v brezbržnost, in upanje je, da bomo vsaj na pobudo naših sosedov prišli do spoznanja, da smo dolžni manjšinskim problemom ob naši meji posvetiti vsaj toliko pažnje, kolikor jim jo posvečajo države, ki nas obdajajo.

Že sam položaj naše države nam nalaga, da naklonimo manjšinskemu vprašanju prav toliko svoje pozornosti kot drugim državnim problemom. To tem boli, ker zadeva manjšinsko vprašanje prav tako naše državne kot naše narodne interese in nas zanima s stališča naše notranje in zunanje politike.

Z vidika meddržavnega pozitivnega manjšinskega prava spada namreč tudi naša država med »manjšinske« države, to je med države, ki so na podlagi posebnih členov mirovnih dogovorov bile prisiljene, da sklenejo z združenimi zavezniki veseljami, med katerimi je bila tudi naša sosedna Italija, posebne manjšinske dogovore, s katerimi so se zavezale sprejeti v svoje notranje pravo nekaj osnovnih manjšinsko-pravnih norm ustavnega značaja. V krog teh držav je stopila naša država s podpisom separatnega manjšinskega dogovora v St. Germain-en-Laye z dne 10. septembra 1919, ki je v veljavi od 16. julija 1920. Na podpis te pogodbe je našo državo vezala določba člena 51. mirovnega dogovora z avstrijsko republiko. Z ostavitvijo čl. 44. trianonskega mirovnega dogovora je Jugoslavija prevzela iste manjšinske obveznosti tudi napram Madžarski. Pripomniti je, da je naša država v smislu teh dogovorov vezana na spoštovanje meddržavnih manjšinsko-pravnih norm le na onem svojem ozemlju, ki je bilo priključeno kralji. Srbiji po prvem januarja 1. 1913.

Kakšne so, temu nasproti, meddržavne manjšinsko-pravne obveznosti naših sosedov?

Povsem enake separatne dogovore o zaščiti manjšin kot Jugoslavija sta podpisali še Grčija (1. avgusta 1920) in Rumunija (9. decembra 1919). Poraženi Madžarska in Bolgarija pa sta morali sprejeti določbe o manjšinski zaščiti direktno v mirovne dogovore, in sicer prva v trianonski mirovni dogovor z dne 4. junija 1920 (oddel. III., pogl. IV., čl. 54-60),

druga pa v neuilski mirovni dogovor z dne 27. novembra 1919 (oddel. III., pogl. IV., čl. 49-57). Isto velja glede Avstrije, katero v manjšinskem pogledu vežejo določbe čl. 62-69 mirovnega dogovora z dne 10. septembra 1919. Albanija ni sicer podpisala separatnega manjšinskega dogovora, toda — kot pogoj svojega vstopa v Društvo narodov — je morala pred svetom D. n. podati posebno manjšinsko deklaracijo z dne 2. oktobra 1920, s katero osvaja vse manjšinsko-pravne norme iz navedenih manjšinskih pogodb, ki jim kot podlaga služi posebna manjšinska pogodba s Poljsko z dne 28. junija 1919.

Poglavje zase v tej »manjšinski« reviji naših sosedov tvori — Italija.

Ne samo s stališča naših manjšinskih ampak tudi s stališča naših državnih interesov zasluži italijanska manjšinska politika, da ji posvetimo največjo pozornost. V spoznavanju in proučevanju te politike naše apeninske sosedice bomo najlažje prišli do prepričanja, da smo dolžni posvetiti manjšinski politiki del naše notranje in zunanje politike. Dasi Italija sama ni prevzela ob zaključku vojne nikakih manjšinskih obveznosti meddržavnega značaja, dasi spada med najrazvitejše nasprotnike čistih manjšinskih težni, dasi se s svojo strokovno manjšinsko literaturo ne more ponašati, je vendar značilno, da je malokatero evropsko časopisje posvetilo manjšinskemu problemu toliko pozornosti kot prav italijansko.

Še posebno pa je značilno, da se s problemi italijanske manjšinske politike ni bavilo samo lokalno časopisje na interesiranih manjšinskih ozemljih, ampak tudi vsi drugi italijanski politični listi. Ni čuda, če je na ta način italijanska žurnalistika v manjšinskih zadevah spretno služila interesom italijanske notranje in zunanje manjšinske politike.

Te značilne italijanske taktike v manjšinskih vprašanjih nam ni težko pojasniti. Da je Italija namesto objektivnih znanstvenih knjig in razprav o manjšinskem problemu pošiljala v svet raiši članke svojega političnega časopisja, ki je v tem pogledu postopalo po smernicah vlade, je le njuna posledica apriorističnega italijanskega stališča v vprašanju manjšinske zaščite. Ker je Italija 1. 1919. na mirovni konferenci, ko je šlo za sklenitev posebnih manjšinskih dogovorov, uživala privilegirano stališče kot zavezniška veselja, je hotela ta svoj privilegirani položaj obdržati v odnosu do svojih manjšin še nadalje. Proti naraščajočemu in organiziranemu gibanju evropskih narodnih manjšin ki so se zavzemale za pravno ureditev sožitja med večinskimi narodi in narodnimi manjšinami na ozemlju vseh evropskih držav in ki so zato zahtevale razrešitev manjšinskih obveznosti na vse države-članice Društva narodov, je Italija zagovarjala politično koncepcijo manjšinskega problema v smislu momentanih potreb in interesov vsake evropske države zase. Italija ne priznava neki abstraktni meddržavni družbi pravice do vmešavanja v njene notranje zadeve, češ, to nasprotuje splošno veljavnim načelom državne suverenitete. Vsaka država zase je izključni regulator manjšinskih pravic. Zato ne smejo v vsakem primeru odločati abstraktne pravne norme meddržavnega izvora, kakšna naj bo v vsaki posamezni državi manjšinska zaščita, irveč edino le konkretne potrebe, interesi in političen položaj vsake države posebej. Neko znanstveno upravičenost tej elastični manjšinski politiki, ni in ne sme biti vezana na okostje pravnih norm, je skušal podati eden redkih italijanskih manjšinskih piscev Lucca dei Savelli v svoji knjigi »Nazioni e minoranze etniche« (Narodne in etnične manjšine, Bolonja 1929), ki zavrača pravno koncepcijo manjšinskega vprašanja in osvaja oportunistični politični princip reševanja manjšinskih problemov, poudarjajoč, da je... ena sama rešitev vprašanja nemogoča. Dasi kaže manjšinski problem povsod enake bistvene znake, se vendarle cepi v nešteto posebnih problemov, ki seveda zahtevajo povsem različna postopanja. V zvezi z vprašanjem

prilagodnosti manjšine istemu ali različnemu etničnemu ali jezikovnemu poreklu kot mu pripada večina v zvezi z njeno kulturno stopnjo, z njenim ekonomskim in socialnim položajem, njeno številčnostjo in njeno veroizpovedjo; v zvezi z njeno večjo ali manjšo oddaljenostjo od države, kjer tvorijo njeni sonarodnjaki večino(!); v zvezi z razliko, ki obstoji med kompaktno naravno manjšino na točno določenem ozemlju in ono, katere pripadniki žive raztreseni in elično pomešani na širokih ozemljih; in končno v zvezi z bolj ali manj razvito avtonomično zavestjo in z več ali manj ukoreninjenimi narodnimi težnjami, nastaja cela vrsta najrazličnejših vprašanj in primerov, ki jih previdna politika (sic!) ne sme podrediti istemu pravilu.

S tem, da je Italija postavila svoje stališče do manjšinske zaščite na to izrazilo politično podlago, je hotela ubiti dve muhi naenkrat. Te svoje politične kon-

cepcije manjšinskega problema se je namreč posluževala tako v svojem boju pred meddržavnim forumom proti razložitvi manjšinske zaščite na vsa članice Društva narodov, kakor tudi v svoji notranji manjšinski politiki, da upraviči svoj brezobzirni boj proti svojim lastnim narodnim manjšinam, predvsem pa proti naši jugoslovanski manjšini v Primorju.

O teh naporih italijanske diplomacije, da predoči mednarodni javnosti to svoje protimanjšinsko stališče kot na bolj ustrezajoče načelo meddržavnega pozitivnega prava, kakor tudi neporečni dogmi o državni suvereniteti, hočemo spregovoriti še v naslednjih člankih, ki jih hočemo posvetiti nadaljnemu študiju italijanske zunanje in notranje manjšinske politike z načelnega manjšinskega stališča, pa tudi s stališča naših narodnih in državnih interesov.

Dr. B. V.

Sport

NEDELJSKE NOGOMETNE TEKME.

Na igrišču ISSK Maribora ob 10.30: prijateljska tekma ISSK Maribor I.: SK Svoboda I. Sodnik g. Vesnaver.

Na igrišču SK Železničarja ob 14.30: prijateljska tekma ISSK Maribor rezerva: SK Železničar rezerva. Sodnik gosp. Kopic.

Na igrišču SK Železničar ob 16: prijateljska tekma SK Slavija (Varaždin): SK Železničar. Sodnik g. Nemeč.

Občni zbor ISSK Maribora bo 18. aprila t. l. ob 19.30 v lovski sobi hotela »Orel«. Samostojni predlogi in referati naj se predložijo odboru 8 dni pred občnim zborom.

Mariborski smučarski klub ima svoj 4. redni letni občni zbor v sredo 21. tm. ob 20. v klubski sobi, Kolodvorska ulica 1. Dostop dovoljen samo članom kluba. — Predsednik.

Senzacija v Planici. Ilirija je dobila nove prijave za skoke in že te prijave same najbolj karakterizirajo pomembnost prireditve v Planici, ki bo 25. t. m. Poleg že javljenih Norvežanov Sigmunda Ruuda, ki ima svetovni rekord v skokih, je prijavljen tudi drugi »leteči Norvežan« Birger Ruud, ki je odnesel letos prvenstvo na slovitih norveških hollmenkollskih tekmah in se je pljusal tam kol prvi. Poleg Sigmunda Gutthormsena, našega trenerja pred 3. leti, ki študira v Curichu in se je razvil tam v najboljšega skakača, bomo videli na startu slavnega Norvežana Radmarja Sörensna in Olafa Ullanda ter poljskega trenerja skakačev Perja Jonssena. Nadalje prideta švicarski prvak v skokih za l. 1934 Reidar Hof in Civin Alstad. Tedaj 8 najmočnejših zastopnikov norveškega smučkega sporta, poleg Poljakov, Čehov in Avstrijcev! Kakor vse kaže, nam je pripravila Ilirija ob zaključku sportne sezone na svoji prekrasni skakalnici senzacijo, o kateri bodo pisali daleč preko meja naše domovine! Skakalnica je že v delu, povečana bo na skoro 90 m skoke, snega je obilo, zapadel je zopet nov sneg, tedaj so tudi snežne razmere zelo ugodne. Za posebni vlak v Planico so že v prodaji vozni listki.

* Pred likvidacijo nogometnega sporta

Slika nevarnosti in apel na vse, ki lahko pomagajo.

Kdorkoli se je bavil z organizacijo v sportnih društvih ter mu je delovanje pri podrobnem delu, posebno pa v finančnih zadevah sportnih klubov znano, je videl že sedaj, da je napredek v cilju izenačenja z drugimi narodi nemogoč, prav zaradi pomanjkanja finančnih sredstev in seveda v prvi vrsti s tem zvezano podporo države, oziroma v te namene ustanovljenega ministristva za telesno vzgojo naroda. Vse to je onim, ki se bavijo s podrobnim delom v sportnih organizacijah več ali manj že itak znano. Namen mojih besed pa je tudi ostalo javnost, v prvi vrsti pa merodajne činitelje opozoriti na obupne razmere in nevarnost, ki preti nogometnemu, ozir, sportu vseh panog.

V novem finančnem zakonu, ki je od

narodnega predstavništva že izglasovan in o katerem bo izrekel zadnje besedo v najkrajšem času senat, je vnešena tudi določba, da se davek na vse sportne prireditve izenači z davkom na veselice in zabave; torej bi znašal po novem skupno z banovinskim davkom 26%. Po sklepu občinskega zastopstva mesta Maribora iz leta 1933, sledi temu avtomatično pribitek občinskega davka v iznosu 12%, plus taksa 100 Din (3%), kar znaša skupno okoli 40%. Kaj pomeni to, ve le oni, ki v sportu deluje, ki skuša sam vse težkoče in ovire pri delu za vzgojo naroda.

Da bo širša javnost o vsem tem točneje informirana, bom razčlenil obračun, recimo prvenstvene tekme Maribor:Železničar. Brutto inkaso znaša približno, ako je obisk zelo dovoljen, okoli 3000 Din, stroški pa: 26% državnega in banovinskega davka 780 Din, 12% občinskega davka 360 Din, 10% za prostor 300 Din, občinska taksa (posebej) 100 Din, 5% za LNP in JNS 150 Din, 5% za II. razredne klube 150 Din, poškodbeni fond 100 Din, sodnik iz Ljubljane ali Zagreba 460 Din, policija 200 Din, reklama (malo računano) 100 Din, limone 20 Din, skupno 2720 Din. Čisti dobiček 280 Din. Torej prejemeta Maribor in Železničar vsak po 140 Din, kar ni niti za par čevljev. Ako pa računamo, da je bila tekma igrana z zunanjim nasprotnikom, na primer z Ilirijo ali Hermesom iz Ljubljane, kateremu je treba plačati polovično vožnjo za 13 oseb (13 × 72 Din) plus pavšal 500 Din za hrano, kar znaša skupno 1436 Din, je tekma deficitna za celih 1156 Din. Upoštevati pa je treba to, da je obisk, oziroma inkaso pri tekmah redkokdaj tako velik in da so poleg tega klubi izpostavljeni riziku vremenskih neprilik.

Iz gornjega bo vsakemu lajku jasno, da bo vsako sportno udejstvovanje z uzakonjenjem davka na sportne prireditve uničeno, oziroma bodo društva, posebno manjših mest obsojena na životarenje in počasno propadanje. Zato ob zadnji uri apeliram ne samo v imenu kluba, v katerem delujem, ampak mislim, popolnoma upravičeno v imenu celokupne mladine bodočnosti našega naroda, na merodajne činitelje, naj uvidijo kaka nevarnost preti našemu mlademu sportu.

Kakor visoko spoštujem našo vitežko organizacijo Sokola kraljevine Jugoslavije — saj v klubu mnogo delam prav s sokolskimi delavci — vendar smatram, da Sokol brez ostalih panog sporta ni sam kos vse vzgoje naše mladine, ampak morajo pomagati tudi sportna društva skupaj z našo narodno vojsko, ker so velevažen in prepotrben faktor. Ob zaključku apeliram zato na merodajne činitelje, da premislijo, preden bodo izrekli zadnje besedo ter če ne nameravajo v zadevi davčne obremenitve sportnih društev izenačiti s Sokolom, da vsaj izposlušajo toliko, da ostane davek isti ko doslej! Skušajte poplačati delo idealistov, ki žrtvujejo ves svoj prosti čas — brez kakih osebnih koristi — za sport, za vzgojo mladine — vsaj s tem, da mnogoletno trudapolno in uspešno delo na njih ne uničite.

Jože Fišer.

Spominjajte se CMD

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

Stopil je tik k njej in jo skušal priviti k sebi, toda mladenka se mu je izmaknila kakor kača in odskočila. Azuris se je zagnal za njo, pa je ujel Ifiramo, ki je bila tako preplašena, da se ni mogla geniti. Ko jo je objel s svojimi močnimi rokama, je vsa vztrepetala kakor šiba na vodi. Krik strahu ji je zamrl v grlu. Bila je brez moči in volje.

Tisti trenutek je izkoristila gibčna Tatana. Z dvema skokoma je bila pri princu Aftagadu.

»Milost, gospod!« mu je zašepetala. »Ugajaš mi. Hrepenim po tebi, princ princ, sin daljnje dežele za gorami na strani večerni. Ko se bo mesec dvignil za tri sežnje nad onole palmo, te bom pričakovala pod vejami dehtečih rož poleg svetlišča za r bnikom in bom vsa tvoja. Pridiš?«

»Pridem,« je odvrnil princ. Tatana je planila k Azurisu in ga vgriznila v roko, da je zaklel in izpustil sko-

raj onesveščeno Ifiramo. Hip nato sta obe dekleti že zbežali proti dvoru. Kakor dve pregnani srni sta izginili po peščenih poti za grmovjem. Azuris in Aftagad sta ostala sama. Vse na okrog je bila grobna tišina, le na ribniku so se poganjale ribe za mušicami nad gladino in se svetlikale v mesečini kakor drobni srebrni bliski.

IV.

Sužnji so dnesli princeso Evalasto v posebne sobane, ki so bile pripravljene za njeno bivališče v onem delu ogromne dvorne palače, kjer so bile nastanjene faraonove plesalke in ljubimke. Na vratih v novo domovanje jo je sprejela komornica Ilaja z atlantskimi sužnjami, ki so ji bile podrejene, princesa pa si je sme la obdržati tudi one tri azteške sužnje, ki so jo bile spremljale na potovanju iz domovine v Semisiris, Ako, Eso in Ilo.

Princesine sobane so bile strogo ločene od ostalih prostorov in pred vrati sta

stala noč in dan dva orjaška skopljena stražarja. Bile so opremljene tako razkošno, da je princesa vsa osupla občudovala dragoceno pohištvo iz najredkejšega lesa, slonovine in zlata, prekrasne, umetno izdelane preproge in zavese ter vse ostalo. Kako vse siromašnejši je bil dvor njenega očeta v daljnji večerni deželi, pa vendar si ni ničesar bolj želela, kakor vrniti se tja. Zdelo se ji je, da bi se zadovoljila s še večjo skromnostjo in še neprimerno manjšim razkošjem, samo da bi bila zopet pri očetu in materi ter pri dvorjanih, ki so jo ljubili in se ji klanjali kakor božanstvu.

»Lepo je tvoje novo domovanje, princesa princes!« je dejala Ilaja, ko ji je razkazovala sobane. »Veliki ga je ukazal opremiti z vsem razkošjem in naročil mi je izpolniti ti vsako željo. Tvoja volja sem, biser rosnih livad, golobica golobic, princesa princes, in vse, ki so zbrane okoli mene, so tvoje sužnje. Ukazuj, gospodarica! Želiš v kopel, da osveži tvoje božansko mlado telo? Pripravljena je in čaka, da te sprejme.«

»Da,« je odgovorila princesa in se dala molče odnesti v kopel.

V mramornatem bazenu je bila z mle-

kom in dišavami pomešana studenčnica. Sužnje so slekle princesi oblačila in ji nato pomagale v vodo.

»Kako je lepo tvoje mlado telo,« je dejala Ilaja. »Kakor kip boginje cvetja si in tvoja koža je mehka in gladka kakor koža mačke. Blagoslovi te je veliki Rā.«

Princesi so laskale Ilajine besede, a odgovorila ji ni. Molče se je okopala in pustila, da so ji sužnje otrle kožo in jo nato mazile, ji spletle lase in uredile udobno domačo obleko. Iz kopelji je odšla v najmanjšo sobo, vso obloženo z blazinami. Odslovila je Ilajo in sužnje; ostala je sama. Leno se je zleknila na blazine in zaprla oči. Sedaj, ko je ni motila okolica, je v mislih obnovila sprejem pri faraonu; ponovila si je vsako njegovo besedo, vsak njegov pogled.

»Čuden, nerazumljiv je bil ta sprejem,« si je dejala. »Zakaj mi je veliki govoril tako? Nisem prišla v Semisiris zato, da bi me vzgajali na dvoru vladarja vladarjev kot princeso azteško, hčerko kralja kraljev Iamagača? Čemu potem tak sprejem, čemu take besede? Poslali so me faraonu v dar? V dar, v kakšen dar? V dar se poklanjajo sužnje, ne princese. In zakaj je tako govoril Aftagad? (Se bo nadaljevalo.)

Zanimivosti iz krajev ob srednjem Nilu

Razselitev skrivnostnega ljudstva Berberov

Pri Asuanu so se pričeli v zgornjem toku Nila graditi novi mogočni jezi, ki bodo služili za namakanje obširnih ozemelj na obeh bregovih te svete reke. Gradbena dela bodo trajala približno 2 leti. Egiptska vlada je že poskrbela z vsemi potrebnimi ukrepi za evakuacijo tamkajšnjega prebivalstva, ki šteje okrog 70.000 duš. Ti ljudje so pretežno pripadniki berberskega plemena, ki je zelo zanimivo in čigar pravi izvir še ni ugotovljen. Ti Berberi imajo svetlikajočo se črno kožo in se povsem razlikujejo od ostalih plemen, ki obljudejo Egipt. Berberi prebivajo ob Nilu med Asuanom in takoimenovanim »Četrtem slapom«.

Raziskovanje njihove preteklosti, ki sega zelo daleč nazaj v zgodovino in celo v predzgodovino, je ugotovilo nedvomno, da so Berberi sprejeli krščanstvo že zelo zgodaj, v prvem ali drugem stoletju po Kristusu. V berberskih vaseh so še danes vidni ostanki krščanskih cerkva. Polagoma so pa prestopili Berberi v muslimansko vero, katero so prevzeli zadnji šele v času Napoleonovih vojn v Egiptu. K temu so jih prisilili Mameluki, katere je Napoleon premagal in so se po porazu umaknili proti zgornjemu toku Nila.

Drug dokaz o njihovi krščanski preteklosti je dejstvo, da še danes vsi Berberi, čeprav so goreči muslimani, krščujejo svoje otroke. So edini muslimani, o katerih je znano, da se poslužujejo krstnega obreda. Berberi se tako etnično kakor jezikovno povsem razlikujejo od ostalih egiptskih prebivalcev. Njihov jezik je popolnoma različen od arabskega in spada k neki avtohtoni skupini afriških jezikov.

Berberi so izredno sposobni kuharji, natakariji, vratarji in sobarji ter dajejo že več generacij potreben kader v omenjenih strokah v vsem Egiptu. Splošno so poštene in zelo ljubijo snago, kar je pač redkost v orientu. Zato jih Angleži zelo cenijo. Trdi se, da so Berberi v resnici izredni kuharji in pravi umetniki v pripravljanju evropskih in arabskih jedi. Umetnost kuhanja in postrežbe se pri Berberih podeduje od očeta na sina in je prav v tem dejstvu iskati vzroke teh izrednih njihovih zmožnosti.

V Kairu je sedaj nič manj kot 39 klubov berberskih kuharjev, sobarjev in drugih sorodnih poklicev. Vsaka vas, iz katere izvirajo omenjeni kuharji, vratarji, sluge in drugi, ima svoj klub. Nihče drugi kakor edino le Berberi iz dotične vasi, ne more za nobeno ceno postati član kluba. V teh klubih imajo redne seje, na katerih se razpravljajo vse vaške zadeve in službena vprašanja klubovih članov.

Berberi se naravnost izogibajo težkemu fizičnemu delu. Na delavnega egiptskega felaha, kmeta, gledajo z viška, ker felahi pač opravljajo težka kmečka dela. Kljub vsemu temu pa so Berberi pravo takarjev, kuharjev, vratarjev in sobar-

jev ni mogoče najti nikjer drugod na svetu. Iz svojih vasi odhajajo Berberi zelo mladi in se ne vračajo, dokler si ne prihranijo toliko, da se morejo preživljati s prihranki do smrti. Kdor je obiskal zgornji tok Nila, od Asuana do Četrtega slapa, je mogel videti stotine Berberov, sedečih pred svojimi kočami, postavljenimi iz nilskega peska in glin in kadečih iz pip. Niso pa tudi redke berberske vasi, v katerih so edini prebivalci starci, žene in otroci. Može in mladeniči pa so še vedno v Kairu, Aleksandriji ali drugod kot natakariji ali sluge.

Zahvaljujoči dolgi tradiciji in izkušnjam v natakarski in vratarski službi, so postali Berberi spretni diplomati. To se je pokazalo tudi nedavno, ko se jim je posrečilo dobiti od egiptске vlade 1 milijon 500.000 egiptskih funtov šterlingov kot odškodnino za svoje, iz blata zgrajene hišice in majhna posestva, katera so morali zapustiti zaradi novih irigacijskih del. Toda egiptski vladi ni bilo posebno lahko izplačati te čedne vsote v današnji finančni krizi. Preseljevanje Berberov je bila tako sklenjena stvar. Na konferencah in pogajanjih z vlado so sodelovali kot strokovnjaki berberski kuharji, vratarji in sobarji iz Kaira in drugih egiptskih mest, ki so dobili v ta namen od svojih delodajalcev potreben dopust. Rezultat teh pogajanj se je pokazal v sijajni kupčiji: vlada jim je plačala feddan zemlje po 10 do 120 funtov, dočim so sami prej plačevali pri nakupih novih zemljišč feddan po 2 do 9 funtov.

Spretnost berberskih delegatov, čeprav so bili večinoma nepismeni, je nad vse iznenadila delegate egiptске vlade, same višje uradnike in predstavnike Egiptске narodne banke. Vlada je morala drago plačati vsak studenec, vsak zid in vsako stebelce, ki so ga Berberi zapustili. Vlada prvotno ni nameravala ugoditi tem res pretiranim zahtevam, vendar pa se je pozneje premislila, ker so se v javnosti pojavile govornice, da hočejo Berberi poslati v tej zadevi memorandum Društvu narodov in zahtevati zaščito kot — narodna manjšina.

Vlada se je resno ustrašila teh vesti in sprejela skoraj vse zahteve berberskih kuharjev, vratarjev, sobarjev in natakarjev. Berberi preživljajo danes svojo zlato dobo. Še nikdar ni bilo v njihovi deželi toliko denarja, kakor sedaj, ko se jim izplačujejo odškodnine. V vseh zgornjih egiptskih mestih kupujejo sedaj Berberi nepremičnine, trgovine, restavracije in vsak Berber ima hranilno knjižico.

Katastrofalna eksplozija.

V skladišču za smodnik v nekem kitajskem mestu Chansinu je nastala pred dnevi katastrofalna eksplozija, ki je povzročila ogromno škodo in zahtevala, kakor je doslej ugotovljeno, 28 človeških žrtev. Zanimivo je, da nastajajo take eksplozije v kitajskih skladiščih za municijo zelo pogosto.

Kriza in svetovna trgovina.

Pomembna je statistika o svetovni trgovini lanskega leta. Iz nje posnemamo, da je svetovna trgovina padla v primeri z letom 1929. za 30 odstotkov, kar je posledica zmanjšanja padca cen. Na zlati podlagi so bile leta 1933. cene za 50 odstotkov nižje ko leta 1929. Vrednost svetovne trgovine v zlatu je leta 1933. dosegla komaj 1 tretjino vrednosti iz l. 1929.

Budimpeštanski čevljarji stavkajo.

V Budimpešti je pričelo stavkati nad 6.000 čevljarjskih delavcev, ki so zaposleni v tamkajšnjih tovarnah za čevlje, ker jim hočejo tovarnarji znižati mezde do 30 odstotkov. Voditelji stavkujočih so izjavili tovarnarjem, da bodo stavkali toliko časa, dokler jim ne izpolnijo njihovih upravičenih zahtev.

Natečaj

za osnutek lepaka za letošnji »Mariborski teden«

Uprava »Mariborskega tedna« razpisuje natečaj za osnutek lepaka za letošnji »Mariborski teden«, ki bo trajal od

4. do 15. avgusta 1934.

Osnutki morajo biti predloženi v naravni velikosti, t. i. 63×95 in v barvah prikladnih za tisk (največ 7 barv).

Napis na lepaku naj se glasi: »Mariborski teden 4. do 15. avgusta 1934«, z opombo spodaj: »50% popusta na železnicah od 1. do 21. 8. 1934.« Črke besedila morajo biti dobro čitljive. Vsak konkurent se lahko udeleži tečaja s poljubnim številom osnutkov.

Razpisane so sledeče nagrade:

I. nagrada Din 1.000.—

II. nagrada Din 500.—

III. nagrada Din 250.—

IV. nagrada Din 250.—

Natečajniki morajo poslati z geslom opremljene osnutke do 20. aprila t. l. opoldne Upravi »Mariborskega tedna«, Maribor, Aleksandrova cesta št. 35. Istočasno morajo poslati točen naslov v zapečateni kuverti, na kateri je navedeno geslo osnutka.

Razsodišče tvorijo: gg. Dr. Franjo L i p o l d, predsednik M. T. in načelnik mesta Maribora; Henrik S a b o t y, industrijalec, Maribor; Ing. arh. Joža J e l e n e c, Maribor; Jos. I. L o o s, ravnatelj tujskoprometne zveze; Ing. arh. Saša D e v, Maribor.

Vsi nagrajeni osnutki preidejo v last »Mariborskega tedna«; osnutek, ocenjen s prvo nagrado bo izvršen. Nenagrajene in neodkupljene osnutke lahko dvignejo natečajniki med 1. in 15. majem 1934, sicer zapadejo v last »Mariborskega tedna«. Vsi osnutki bodo razstavljeni tudi širšemu občinstvu.

Maribor, dne 15. marca 1934.

Mali oglasi

Prodaj

LOVSKI PES

ptičar, dresiran, čiste pasme, poceni na prodaj. Maribor. Wildenrainerjeva ulica 8, hišnik. 1044

HISO

z velikim vrtom in gospodarskim poslopjem v bližini šole na Pobrežju. Šolska ul. 10, Pobrežje pri Mariboru. 1045

STAVBENE PARCELE

na prodaj. Ptuiška c. 14. 1049

ZELEZNIČAR

išče stanovanje in hranb pri samostojni vdovi železničarja. Cenjene dopise pod »Božičnost« na upravo »Večernika«. 1066

RADI SELITVE

na prodaj mala kredenca 100 Din, mize, postelje, več omar, sobna kredenca, ogledalo. Ruška cesta 3/I, desno. 1067

STAVBENA PARCELA

z vrtom, v sredini mesta, ob ulici, na prodaj. Vprašati Ruška cesta 3/I, desno. 1068

DVOSTANOVANJSKA VILA

solinčna lega, z lepim vrtom, proti zelo ugodnim plačilnim pogojem takoj na prodaj. Ponudbe pod šifro »Izredna ugodnost« na upravo lista. 1066

KANARČKE »HARCERJE«

poceni prodaj. Jože Vošnjakova ulica 2/I, pritličje. 1090

SIVALNI STROJ

z okroglim čolnikom z garancijo, poceni na prodaj. Mehanična delavnica Draksler, Veitriška ulica 11. 1087

RAZNO POHIŠTVO

na prodaj v Taitenbachovi ul. 26, pritličje, levo. 1096

VEČJO SOBNO JELKO

in druge sobne cvetlice prodaj. Sodna ulica 23, I. 1104

PRODAM KONJA.

opremo, voz, rezni stroj; stroj za srotanje, pločevinast šteditnik, omaro, rajce in drugo. Kopitarjeva ulica 1, na dvo-rišču. 1109

DVE STELAŽI

in zložljiva postelja na prodaj. Rotovski trg 5, I. nadstropje. 1110

KLAVIR

kratek, črn, skoraj nov. Krašen glas, na prodaj. Vzajemni hranilni knjižico Posojilnice Narodni dom, Maribor. Hochmüller, Stritarjeva ul. 5. 1089

Radio za vsak žep

Inventurna prodaja od 17. do 31. marca
po neverjetno nizkih cenah

Ne zamudite prilike

Ljudi na oroke že od Din 60,- mesečno naprej
Nudimo vsakovrstne radioaparate, zvočnike, anode itd.

Radio Starkel, Maribor

Trg Svobode 6

Razno

POHIŠTVO

lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloška pohištva združenih mizarjev, Vetrinjska ul. 22. nasproti trdnice V. Weigl.

JOS TICHY IN DRUG.

Konces elektrotehnično podjetje, Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 27-56. izpeljuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, svetilcev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah

SLATO.

zlatnike in platino kupuje po najvišjih čevnih cenah Mariborska afinerija zlata Oroznova ulica 8 2642

COUCHI, ZOFI, MADRACE kakor tudi vsa tapetniška dela naročite najugodnejše pri Ferdu Kuharju, Vetrinjska ul. 26. 4413

POPRAVILA KLOBUKOV izvršujem čedno, hitro in ceneno že od Din 20,- naprej. Ana Hobacher, Aleksandrova cesta 11. 821

LISICE IN DRUGE KOŽE prevzame v strojenje, barvanje v raznih barvah in v popolno izdelavo Peter Semko, krznar, Gosposka 37. 826

LES ZA OGRAJE, hrastove stebre, stolbe itd. proda poceni trdnica Straschill in Felber, trgovina z lesom, Pristaniška ulica 8. 1003

ISCEM HISNIKA za Bistrico pri Limbušu 25. Vprašati tam, ali Maribor, Gregorčičeva ul. 16. 1043

ZELEZNE, zložljive, otroške, bele emajlirane postelje, solidno in poceni pri Novaku, Vetrinjska ul. 7, Koroška c. 8. 1050

VSA VRTNA DELA v vilah izvršujem najceneje in najsolidnejše. Naslov v upravi »Večernika«. 1074

NA IZBORNO DOMAČE KOSILO se sprejme več oseb po nizki ceni, Gregorčičeva ulica 23/I. 1077

KAJ SE NE VESTE, da so »Pimar« obleke najboljše in najcenejše, kakor tudi »Trenchoati« in »Hubertus« plašči samo pri Srečku Pihlarju, Gosposka 5. 1084

VRTNARSTVO IVAN JEMEC nudi za pomladno saditev: visoke in nizke vrtnice, cepljene marelice in breskve, zlahne bruske, holandski veliki ribizl, plezajoči Vitis Veitschi, Ligustrum, dalije, spargelinove sadike, planinke, zelenjadne sadike, kompostno zemljo za vrtove in lončnice itd. 1088

ZATEKEL se je pred nekaj dnevi pos. Vprašati Dr. Pavel Turnerjeva ulica 11, Neuwirt. 1091

TRAJNI KODRI Din 100,- s pranjem glave in striženjem las. Takoj va'ovi, Marica Požar, gledališka frizerka, Vetrinjska ulica 11. 1092

OTROKA VZAMEM v popolno oskrbo in dobro hrano. Vprašati M. K. Čopova ulica 14, Pobrežje pri Mariboru. 1093

SPALNICE, kuhinjske opreme, jedilnice, gosposke sobe, opreme za pisarne, opreme za trgovino in vsakovrstna stavbena dela po konkurenčnih cenah, proti jamstvu, pri strojnemu mizarstvu, Levstikova 9. 1102

OSEBA za vso hišno potrebo, dobi kuhinjo in kabinet in plačilo. Samostojna ima prednost. Ko roščeva 44. 1105

SVETLI PREMOG DIN 37,- Mejovšek, Tattenbachova ul. 13, Tel. 2457, Karbopakot, 860

KUPIM KNJIGE Spodnještajerske ali Posojilnice. »Rapid«, Gosposka 28. 1114

JOŠKOM IN JOZICAM pa tudi ostalim nudim za svoj imendan prvovrstno meso po znižanih cenah po geslu: Edino prava je reklama — roba sama! — Predhodna razprodaja velikonočnih šunk! — Joško Zaff, mesarija, Kralja Petra trg 1. 1115

VELIKI VRT, eventualno z malim stanovanjem oddam takoj v najem. Vprašati Gosposka ulica 58, II., desno. 1071

TAM POD MOSTOM pod Veško kavarno — nudim gostom zatočišče varno: Zato delavci in študenti pridite kot abonenti, da ob dobri se jedachi in pijači razveselite vsi pri: A. Mahničju (preje Felber).

Kupim

KONJSKI GNOJ poceni na prodaj, Frankopanova ulica 53. 1094

741

Kvanteniti cevilii za vsakogar že od Din 98,-

»NIČ NE TARNAJ STARA!« pravi ženi skrben mož — saj zna cela fara, da pri Močniku dobila boš meso poceni na izbero za mal denar pa dobro mero! — Joško Močnik, mesarija, vogal Kettejeve ulice in Radvanjske ceste. 1117

SPALNICE, politirane, najmodernejši vzorci, iz mehkega in trdega lesa, ter razno drugo pohištvo po znižani ceni prodam. Priporočam se za vsa mizarska in pohištvena naročila, Mizarsko podjetje Rudolf Kompara, Aleksandrova cesta 48. 1078

Posest

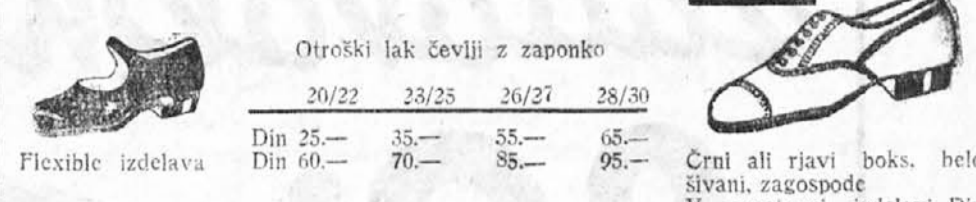
HISA 4 sobe, kuhinja, preji trgovina, 1 oral zemlje na periferiji Din 55.000, Gozd, 109 ha v ravnini na glavni cesti, 12.000 Din za oral, Trgovska hiša s tremi lokali, garažo, hlevom, na glavni cesti tik mesta Din 220.000. Posredovalnica »Rapid«, Maribor, Gosposka ulica 29. 1108

Za Veliko noč smo pripravili bogato izbiro krasnih čevljev

D. 110.- D. 155.- D. 125.-

Fino, rjavo tel. usnje, z okrasom Rjavi tel. boks, okrasno luknjanje Fino, rjavo tel. usnje, z vstavkom

Otroški lak čevlji z zaponko

	20/22	23/25	26/27	28/30
Din 25.-	35.-	55.-	65.-	
Din 60.-	70.-	85.-	95.-	

Črni ali rjavi boks, belo šivani, zagospode V enostavni izdelavi Din 128.-

D. 128.- D. 145.- D. 145.-

Črni tel boks in usnjena peta. Rjavi tel. boks ali lak Din 145.-

Lak čevlji z okrasom iz reptil usnja.

Fino rjavo tel. usnje, okrasne luknje.

Humanik

MARIBOR, Gosposka ulica 17
PTUJ, Slovenski trg

Službo išče
SAMSKA ŽENSKA snažna, išče mesto hišnice ali pospravljanje pisarniških prostorov. Naslov prosim na upravo »Večernika« pod šifro »15. marc«. 1047

Službo dobi
KOVAC popolnoma samostojen, ki je bil zaposlen v industrijskem podjetju, se takoj sprejme. K. R. Ježek, Maribor, Melje. 1073

SOBARICA ki zna kuhati, se naj oglasi pri A. Paherju, Jezdarska ul. 8. 1076

PRIDNO DEKLE, vajeno kuhinjskega dela sprejemem za gostilno. Naslov v upravi »Večernika«. 1106

Sobo odda
2-3 čedno opremljene SOBE išče obitelj s 1. aprilom. Ponudbe na upravo pod »G. 666«. 1072

SOBO in mali kabinet za pisarno ali malo obrt, tik kolodvora oddam. Aleksandrova cesta 48. 1079

SOLNČNO, OPREMLJENO SOBO oddam, Sodna ul. 30/I. 1080

Presejitveno naznanilo!
Tvrčka Hubert Bračič, med. car. specijacija, Maribor, Meljska cesta 2
naznanja cenjenemu občinstvu, da se je preselila v **Kopitarjevo ul. 14, pritličje.**

Pomladanske plašče
in obleke najlepšega kroja
Trgovski dom, Maribor

Strešno in zidno opeko vseh vrst
lahke gradbene plošče za medstene »Porolith«, votlo opeko, tlakovnike itd. dobavlja v najboljši in skrajno odporni kakovosti najceneje
Opekarna Lajtešberg, Franc Derwuschek, Košaki pri Mariboru. Telefon 2018.

POSOJILNICA R. Z. Z O. P. MARIBOR, NARODNI DOM

USTANOVLJENA LETA 1882
Stanje hranilnih vlog 70 milijonov dinarjev
Rezervni zaklad 8.800.000 Din
Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

**S temi
bošte
zadavaljni**

89:

črni in rjavi

Elegantni so in udobni. Dolgo trajajo, prihranijo
Vam denar, nudijo Vam udobnost. Povečujejo Vašo
sposobnost za delo.

JAMČIMO ZA DOBER MATERIJAL IN IZDELAVO.

Bata

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice

Podružnica: CELJE

nasproti pošte prej IJZNOSTAJERSKA HRANILNICA

Sprejema **vloge na knjižice in tekoči račun** po najugodnejšem obrestovanju

36-1

Najbolj varna naložba denarja, ker **jamči za vloge** pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Pohištvo

iz
mizarstva Wejsiak
je poceni, lepe oblike in ustreza
vsem zahtevam.

Stanovanjske in spalne sobe v vseh cenah.
Moderne kuhinjske opreme.
„WEKA“ - Maribor, Aleksandrova 15

Gospodarska zadruga krojaških mojstrov v Mariboru Trg svobode 6

se priporoča s svojimi najboljšimi krojaškimi strokovnjaki za izdelavo raznih oblačil po meri in po najnovejši modi. Specijalni zavod za uniforme. Velika izbira angleškega, češkega in domačega blaga razne kvalitete po konkurenčnih cenah.

Priporočam po najnižjih cenah

la. kolesa

„Wanderer“, „Opel“, „Triumph“, „Ideal“, kakor tudi francoska sportna kolesa

Tudi na obroke!

Velika izbira pnevmatik in sestavnih delov

Franc Lepoša d. z o. z., Maribor
Aleksandrova cesta 39

Na debelo!

Na drobno!

Nogavice

novi, dospele v veliki izbiri, najcenejše pri

Mari Kumše

Maribor, Stolna 1. 863

Šperplošče

vseh vrst zopet dosele! — Najceneje pri Rudolf-u Kiffmann-u
Maribor, Meljka c. 25

Nogavice iz pralne svile

Elegantne nogavice za cesto, so odlične in vendar trpežne. Prinašamo jih v mnogih barvah, pristojajo k plašču in kostumu.

49" 35" 29" 24" 16"

C. BÜDEFELDT Gosposka ulica

Dražbeni oklic

Dne 25. aprila 1934 ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin

Zemljiška knjiga Sv. Magdalena vl. št. 695

Cenilna vrednost: Din 346.480.07

Najmanjši ponudek: Din 173.240.03

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 24. februarja 1934.

Opravična številka IX I 27253/12-3

Trenchcoati

v mnogih barvah in kvalitetah, gotovi in po meri

Pomladansko blago

za sport in promenado v najmodernejših deseni

Izgotovljene obleke

od priprave do najboljšo izdelave vam nudi

FRANC CVERLIN

krojaštvo po meri in konfekcija
Gosposka ulica 32